

ek

arcbőrhez puder

punder

mitesszereit

...fogjuk vé...
...poli...
...áll...
...támogat...
...köz...
...szellem...
...alapja kell,

destruktív szoviniz...
...nacionalizmus...
...nyitani.

...kisebbségek felé...
...politikájának...
...kisebbségek...
...szerepét...
...nyelvüket...
...és a ugyanakkor...
...érdekelhez al...
...ezen érdekek ellen

...kisebbségi ele...
...kötelességükre...
...eljesítése a köles...
...kapcsolatainak...
...amely kapcsol...
...nikok népünk és...
...köz...
...győzódéseink és írá

...zetek szavaimra, a...
...dottam, amikor át...
...gyeplőt. A mi kor...
...és kontinuitás...
...jelenti.

...nagy missziót kell...
...ában annak a fele...
...országgal és a Fel...
...nk.

...számos ízben sza...
...levők ovációja, a...
...erekek tartó taps...
...nököt.

...a prefektusok...
...egész napon át

...kommuniké a kon...
...a tárgyalásairól a...
...hivatalos kommü...
...reggeli órákban a...
...kapcsolatos kér...
...nős tekintettel az...
...végrehajtására és...
...politikára. A konfe...
...egyes prefektu...
...us sorrendben.

...tán háromkor üt...
...északai órákban
...napi programja...
...a kormány többi...
...taznak ki, hogy a...
...ának a lakosság...
...reket a program...
...tán fogadja a mi...
...a kormány tagjai...
...ak el, lehetsége...
...tást szenved.

...és Lapkötés...
...Baron L. Pop...
...9-77

...rat

Taxa postală
plătite în num.
No. 224713-929.
Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop
16. Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lei. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félre 12, egészévre 20 dollár. Hír-
detések díjazásában szerint az „UJ
KELET” az erdélyi és bánági
szolidaritás egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bermentetlen
leveleket nem
fogadunk el.
Készítők
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő Jámber
Ferenc. Bukaresti szerkesztő Háb-
erő Ernő, Str. Matei Milcu 6.
Péntek, 1934 május 4.
5694. ÉV IJAR 20. XVII. ÉVF. 98 SZÁM.

A miniszterelnöki expoze

E keserű napokban vigasztaló hatása volt annak a tiszta és nemes hangnak, amit Tatarescu miniszterelnök Kolozsváron megütött.
Máholnap nemcsak Romániában, de az egész világon is egyre halkabb hangon jut szóhoz a tisztult demokrácia. A fajvédelmi jelszavak a temetési kórusát fújják annak a liberálisizmusnak, amelyet generációk időfálmusa teremtet meg az embercsoportok közötti viszony emberes szabályozására. Ebben az atmoszférában a kolozsvári expoze moikális értéke egyformán felbecsülhetetlen a határokon innen és a határokon túl is.
E bizonyos az, hogy az elmélet és a gyakorlat között órási a szakadék és bizonyos az, hogy nagy különbség van a miniszterelnöki ünnepi programbeszéd és a kormány tényleges politikája között. Nem lehet hát százaszázalékos közpénznek venni a kormányelnök szövegét. Le kell vonni az értékeiből azt, hogy egy propagandaturtúrán hangzott el és azt, hogy éppen Kolozsváron, Erdély centrumában került sor az elmondásra, ahol nem is lehet másról beszélni felelős politikusként, mint a tiszta demokráciáról és a kisebbségekkel való harmonikus együttműködésről.
De még így is nagy hordereje van ennek a beszédnek. Még ha szimpla szó marad és nem lesz belőle beteljesülés akkor is férfias és nemes cselekedet volt.
Magához a beszédhez is nagy elhatározó bátorság kell ezekben a megkerült időkben, amikor izzó gyűlölet és a legféltelenebb türelmetlenség lett urrá a széles tömegeken. Ma minden politikus és minden kalandor, aki érvényesülésre tör, készséggel szolgálja ki a tömegek allan-
...és a kisebbségek felé...
...politikájának...
...kisebbségek...
...szerepét...
...nyelvüket...
...és a ugyanakkor...
...érdekelhez al...
...ezen érdekek ellen

Az egész csütörtöki napot a móc- kérdés helyszíni tanulmányozásának szentelték a kormány tagjai

Küldöttség-fogadások Topánfalván. Ma is kiutaznak Kolozsvárról a miniszterek. A kolozsvári tanácskozásokról kiadott hivatalos kommuniké szövege

Cluj-Kolozsvár, május 3. (Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári miniszteri értekezlet, melynek részletes beszámolóját tegnap közöltük, csütörtökön az esti órákban ért véget. A kormány részletes nyilatkozatban tájékoztatta a nyilvánosságot a prefektusok és képviselők jelenlétében megtartott értekezletről. A hivatalos közlemény a következőképpen hangzik:
A kormány tagjainak az erdélyi vármegyék prefektusaival és parlamenti képviselőivel lefolytatott értekezlete délelőtt 10 órakor kezdődött meg a vármegyeháza nagytermében. Lapedatu miniszter beszéde után Tatarescu miniszterelnök nyilatkozott a kormány eddigi munkájáról és a politikai helyzetről. Ezután a földművelésügyi miniszterum hatáskörébe tartozó erdélyi panaszok és kérések megvitatására került a sor. Az erdélyi vármegyék prefektusai betűsorrendben tették meg jelentéseiket az inséges lakosságnak tengerivel való ellátása, az agrárreformra vonatkozó műveletek végrehajtása tárgyában, ismertették továbbá a községi legelők ügyét, az erdőügyeket, az egyes megyék mezőgazdasági és pénzügyi helyzetét.
A községi lakosság támogatása
A délelőtti értekezletet fél 2 órakor felfüggesztették és délután 3 órakor folytatták. A délutáni ülésen megvitatották a megyei utak helyreállításának módjait. Felmerült az a terv, hogy az utak helyreállítását a községi lakosság segítségével hajtánák végre, akik végzett munkájuk ellenértékül tengerit kapnának a kormánytól. Ezután az egészségügyi kérdések, a népbetegségek, a gyermekhalandóság ügye, továbbá a kórházaknak gyógy- és kötszerekkel való ellátása és az egyes orvosi kerületek szaporításának ügye került sorra. Majd a közigazgatási szolgálat

újraszervezése és hasznosabb működésének érdekében a román nemzeti elemeknek az összes iparokban való előtérbe helyezése és a kulturális munka kiszélesítésének ügyét vitatták meg. Az előterjesztett indítványokra a minisztertanács a szükséges intézkedéseket nyomban megtette s csak azokban halasztotta el a határozathozatalt, melyeknek megoldása hosszabb s behatóbb tanulmányozást vesz igénybe.
Takarékoskodni kell
A beszámolóik után a miniszterelnök kijelentette a prefektusoknak és képviselőknek, hogy bár az állam készséggel siet segítségére az erdélyi vármegyéknek azokban az ügyekben, amelyek haladék, talan és gyors megoldást követelnek, nem szabad figyelmen kívül hagyni azt, hogy a jelenlegi pénzügyi helyzet nem engedi meg a közpénzek túlságos igénybevételét. Epp ezért kérte a prefektusokat, minden erejükkel igyekezzenek előmozdítani a magánvállalkozásokat és mindenki jóindulatu hozzájárulását, hogy a gazdaságilag nehéz helyzetben is kielégítő módon működhesnek a közhivatalok.
A prefektusok jelentései
Ezután a minisztertanács négy jelentést hallgatott meg. Elsőnek Candrea képviselő tett jelentést az urbéres erdőkről, Dunca prefektus néhány tulmagas közgazgatási adóról számolt be, Tecanu képviselő pedig Erdély szövetségi ügyei ről tett jelentést. Az előterjesztett ügyekben a minisztertanács azonnal hatályú intézkedéseket tett. Az értekezlet végén a miniszterelnök hangsúlyozta az együttműködés jelentőségét azokra az ősi román érdekekre vonatkozólag, melyekkel az értekezlet foglalkozott. Megköszönte a résztvevők munkásságát, majd bezárta az értekezletet.
Ezután a miniszterek a mócvidékek képviselőivel vonultak vissza tanácskozásra, hogy ezeknek a vidékeknek különleges kérdését megtárgyalják és előkészítsék a mai és holnapi munkatervet. A miniszteri értekezlet este 10 órakor ért véget.

Miniszterek a mócvidéken

Az értekezlet meg is állapította a csütörtöki programot, mely szerint a miniszterek már reggel hét órakor elfundáltak Kolozsvárról Topánfalvára, a Mócvidék központjába. A miniszterek autói délelőtti féltizenegy órakor érkeztek meg a móc fővárosba, ahol a környező falvak kiküldötti százszámra várták a vendégeket. A miniszterelnök és a kísérete a község házán fogadta a móc küldöttségeket.
A papok és községi bírák panasza
A papok és a községi bírák jelennek meg elsőnek a miniszterek előtt. Ugy a papok, mint a községi bírák a lakosság hallatlan nyomoráról referáltak, a papok azt panaszolták el, hogy minimális jövedelmikből egyáltalában nem tudnak megélni, a mócok nem tudnak áldozni a templom céljaira, a papok fizetése pedig nevétségesen alacsony.
Tatarescu ígéretet tett a papságnak, hogy sérelmeiket orvosolni fogja és a helyszínen utasította Lepadatut, hogy a panaszokról részletes referátumot készít. A falvak bírái megfelelő mennyiségű gabonát és állami támogatást kértek a mócok számára, hogy elősegítsék termelésüket. A miniszterelnök ígéretet tett arra, hogy minden indokolt panaszt orvosolni fog és bizalmat kért a lakosságtól

a kormány számára. Délután két órakor a küldöttségek felvonulása végetért. A község házában bankett volt a kormány tagjainak tiszteletére, ezután pedig a mócvidék képviselőivel megbeszélést tartottak a legközelebbi teendőkről. Az értekezlet Lepadatut és a mócvidék képviselőit bírta meg azzal, hogy a mócok gazdasági és kulturális helyzetéről részletes memorandumot dolgozzon fel, amelyet még a parlamenti ülésszak előtt minisztertanács fog tárgyalni, az összes sérelmeket lehetőleg azonnal orvosolva.
Vissza Kolozsvárra, ma Bánffyhunyadon
A kormány tagjai ezután visszaindultak Kolozsvár felé. Az utbaeső falvakon a parasztság lelkesen ünnepelte a minisztereket. Pontban este hat órakor érkezett meg az autósor Tordára, ahol újabb fogadtatás volt. Itt a miniszterek oszonnáztak, majd visszaindultak Kolozsvár felé, ahová csak valamivel este nyolc óra előtt érkeztek meg.
Tatarescu és kísérete holnap is egész nap munkában lesz. A miniszterek Bánffyhunyadra mennek ki és onnan a bihari mócvidékre látogatnak el, hogy ott is meghallgassák a lakosság panaszát. A kormány tagjai csak pénteken este utaznak vissza Bukarestbe.

VILÁG TÜKRE Mit tartalmaz az új osztrák rendi alkotmány?

Az új alkotmányt május elsején hirdették ki egész Ausztria területén. Az alkotmányt a következő „alaptétel” vezeti be: „Ausztria szövetségi állam. A szövetségi állam rendi alapon épül fel. Tagjai Bécs városa és a tartományok.”
Az alkotmány értelmében az állam címere ismét a kétéjú sas lesz, de ennek feje nem koronát, hanem fénykört visel.
Az alkotmány „elvbén” biztosítja a sajtószabadságot, azonban a közrend, közbiztonság és köznyugalom megővése vagy a büntető törvények érvényének biztosítása céljából a hatóságok elrendelhetik a sajtóközlemények, a színházi darabok, továbbá a mozgófényképek és a rádióműsorok előzetes megvizsgálását és szükség esetén be is tiltatják azokat.
Másfelől rendszabályok hozhatók az erkölcs és az illem védelmére és a fiatalság megoltalmazására, továbbá a nép és az állam egyéb érdekeinek javára.
Az igazságszolgáltatás terén az alkotmány gyökeres átváltoztatást tartalmaz, nevezetesen súlyosabb büncselekményeknél kimondja a laikus bírák bevonását az ítélezésbe, míg az esküdttbírágról nem tesz említést.
Az állam szerkezetének felépítésében alapvető rendelkezések szólnak a hivatalok szerint csoportosuló rendekről. A főbb csoportok a következők: 1. mező- és erdőgazdaság; 2. ipar és bányászat; 3. kézműipar; 4. kereskedelem és forgalom; 5. pénz-, hitel és biztosítótársaságok; 6. szabadhivatások és 7. községek.
Teljesen új alapokra helyeződik a törvényhozás. Az alkotmány ebben a tekintetben megkülönbözteti az előkészítő szerveket, a szövetségi tanácsot és a szövetségi közgyűlést. Az előkészítő szervek a következők: az államtanács, a szövetségi kultúratanács, a szövetségi gazdasági tanács és a tartományi tanács.
Az államtanács tagjait a szövetségi elnök nevezi ki tíz év tartamára az állam érdemes polgárai közül. A tagok száma legalább 40 és legfeljebb 50. Feladata az, hogy megállapított időn belül szakvéleményt mondjon a törvényjavaslatok tervezetéről és megállapítsa, hogy azok megfelelnek-e az államfenség és a közjó követelményeinek.
A szövetségi kultúratanács 30-40 tagból áll, amelyek sorában az egyház, az oktatásügy, a tudomány és a művészet képviselői foglalnak helyet.
A szövetségi gazdasági tanács 70-80 tagból áll; tagjait a foglalkozási rendek küldik ki.
A tartományi tanácsban az egyes tartományok főnökei és pénzügyi előadói foglalnak helyet.
A szövetségi gyűlés 59 tagból áll, mégpedig 20 tag szerepel benne az államtanács, ugyancsak 20 a gazdasági tanács, 10 a kultúratanács és a 9 a tartományi tanács részéről. A szövetségi tanácsnak az a feladata, hogy határozatot hozzon a kormány törvényjavaslatairól, azonban tárgyalásnak nincs helye és a tanács csupán jelentés, illetve ellenjelentés megserkesztésére szorítkozik, amelyek elfogadásáról vagy elvetéséről szavazással dönt.
A szövetségi közgyűlésnek az a feladata, hogy különleges állami cselek-

ményeket végezzen, így megválassza a szövetségi elnököt, kivége az elnöktől az esküt és határozza meg esetleges hadüzenetről. Ennek a gyűlésnek tagjai mindazok, akik az előkészítő szervekben helyet foglalnak. Az elnöki tisztelet a szövetségi tanács elnöke töltsi be.

Ha a szövetségi tanács elvét a kormány valamely javaslatát, a kormány kérheti, hogy a szövetségi elnök becsússa az illető javaslatot a népszavazás alá. Ugyancsak népszavazásnak lehet helye, ha a kormány általános döntést óhajtat valamely meghatározott szövetségi törvény tárgyában, vagy a szövetségi törvényhozásnak valamely meghatározott kérdésben. A szavazás egyszerű igennel vagy nemmel történik és eredményét egyszerű többség alapján állapítják meg.

Szavazásra jogosult minden állam polgár, aki 24. életévét betöltötte.

A törvényhozó testület tagjainak első korhatára 26 év. Szövetségi elnöké csak azt választhatják, aki 35 éves már elmul.

A szövetségi elnök megválasztása a szövetségi közgyűlés harmas javaslatára alapján történik. Megválasztottnak azt nyilváníthatják, aki az első és egyetlen választási menetben a legtöbb szavazatot nyeri el. A szövetségi elnök megbízatása hét évre szól; állására ismét megválasztható. Akadályoztatása esetén hivatali ügyeit a szövetségi kancellár intézi.

A szövetségi kormány tagjait az elnök a kancellár javaslatára nevezi ki.

A minisztériumok számát az elnök rendeletben állapítja meg.

A tartományokban a törvényhozást a tartományi gyűlések végzik, amelyek — épp úgy, mint a községgyűlések — az egyházak, az oktatásügy, a tudomány és a művészet, továbbá a foglalkozási rendek képviselőiből állnak. Külön szakasz szabályozza Bécs város törvényhozását is igazgatását.

Az alkotmány szűkségrendelet kiadásának jogával ruházza fel egy a szövetségi kormányt, mint a szövetségi elnököt.

A szövetségi elnöknek jogában áll, hogy a törvényhozó szerveket feloszlassa vagy működésük tartamát meghosszabbítsa; a meghosszabbítás nem terjedhet túl a működési idő felénél.

Pályázat

A Cluj-i I. Hittközségnél az elhalálozott folytán megüresedett anyakönyv vezető

FÖRABBI

Állásra ezennel pályázatot hirdetünk. Pályázhatnak oly 40 éven aluli rabbi, akiknek valamely rabbiszemináriumtól oklevelük és valamelyik egyetemről filozófiai doktorátusuk van.

Amennyiben a jelölt nem román állam polgár, úgy köteles lesz záros határidőn belül a román állampolgárságot megszerelni és a román nyelvet írásban és szóban elsajátítani.

Pályázati határidő f. évi június 15. Ezen időpontig küldhető be a pályázatok hitelesített másolatokkal, fényképpel és curriculum vitae-vel felzerelve a hittközség titkári hivatalához (Cluj, Cal. Regele Ferdinand No. 54.) Költségeket csakis a próbára meghívottaknak térítünk meg.

Cluj, 1934 április 30.
Lax A. Salvator Dr. Fischer József
titkár elnök

a legjobb védő fertőző betegségek ellen

Állandó énekkarunkba keresünk két basszistát

és jóhangú fiukat. Jelentkezés Weisz Izidor ortodox főkantornál Cluj, Str. Dubalarilor 3.

Select Mozdó

Általános siker mellett folytatja:

Select Mozdó

JAN KIEPURA

legújabb slágerének:

Dalol a szívem

bemutatóját, partnere: MARTA EGGERTH. Monopol Phobusfilm.

Május elsején Snagovban

Bucuresti-Bukarest, május 3. Még nemrégén május elseje a szocialisták kizárólagos ünnepe volt. Ma Romániában hivatalos ünnep. A munkások, a gyermekek, a természetbarátok ünnepe. Hivatalos munkaszünet. A főváros lakossága forró nyári napra öbret május elsején. Már a kora reggeli órákban kirándulóktól voltak hangosak az utcák, háttizsákkal, bokrosokkal, megrakodva sűrűt, forogtak az autóbussz állomások körül.

Színes, vidám gyermek csoportok igyekeznek a sosszé irányába. Az apróságok hátán hatalmas battyuk. Luxus autók, autóbusszok kelnek versenyre egymással a Baneasa és Snagov felé vezető új aszfalton.

Az erdőkben ének és zene csapja meg a füllünket.

Nyolcvan kilométeres sebességgel közeledünk Snagov felé. A baneasai repülőter, a rádió leadóállomás antenái gyorsan elmaradnak. A baneasai tó, a baneasai erdő, az otopeni liget, Blank Morice sírholtja... Azután csupa zöld erdő egész Snagovig.

Ha semmi más nem teremtett volna Dobrescu, csak Snagovot, akkor is megérdemelne, hogy Bukarest legnagyobb partjának nevezzék. A fővárostól alig 20–25 kilométerre hatalmas erdő közepette 25 kilométer hosszúságú, gyönyörű fekvéssel, esodatos levegővel és a természet minden áldásával. Ezelőtt öt évvel a bukarestiek nem is tudták, hogy létezik s ma vasárnapi napként fél Bukarest Snagovban vakkendezik.

Ma még primitív, de máris annyit nyújt, hogy azt fel sem lehet becsülni. A park szelén hatalmas, szinte beláthatatlan terjedelmű autópark. A zsúfedeles vendéglő minden asztala foglalt. A gratar és mititei jellegzetes illata kilométerekre elérződik.

A vendéglő előtt teljes pompájában nagyvagy előttünk a snagovi tó, kis és nagy moterosonak, lélekvesztők, széles nehéz

bárkák szelik a méregzöld vizet, amely egészen a láthatárig nyúlik a snagovi erdőbe.

Evszázados bükkök és tölgyek között kis zöld szigetek. Jókendvi miniszteri napidíjasok, kereskedők, postai díjnokok, vagy háztulajdonosok forgatják a nyárson a húst, vagy táncolnak a pitefon hangjainál tangó, Százalvat játni rongyos cigányokat, amin a cimbalommal a hátukon, hegedűvel a honuk alatt valamelyik kedélyes társaság kegyeibe igyekeznek férközni. Aztán törökösen a fübe guggolnak, sükamlos nótákra gyujtanak rá s késő estig kinnözök rozoga hangszereiket. Egyik-másik csoport sörshordót csapol, mások hatalmas korsókból öntik a májusi ujbort...

A legszebb azonban a tó. Nádasok között sílik a kis motoros, a nyomunkban sírlyúk. Gólyák s egyéb vízmadarak kelnek velünk versenyre. A tulsó parton új vakkendházak sorakoznak egymás mellett. Pár év előtt pusztaságot és sivár elhagyatottságot jelentett ez a vidék ma nyugati kulturát, egészségét, jó kedélyt. Snagov jelentős nyaralóhelye lesz rövidesen Bukarestnek.

Strandok, fürdők véig a parton. Sőt a moterosonak a nudisták strandja előtt is elvisz...

A snagovi monostor szigetén szállunk ki. Vezető nélkül látogatjuk meg a történelmi multu vakolatlan templomcskát, amelynek kupolája alatt nyugszik Vlad Tepes fejedelem, aki arról volt nevezetes, hogy karóba húzatta a bünözöket.

Késő este fények gyuladnak ki a tó körül. A vendéglő zenekarának hangfolyányai s a langyos esti szél zsongása híressé tették a snagovi esteket. Az erdő sűrűjében szerelmes párok a tavon ide-oda síkító ésonakok, az erdő és a kertek illata, a zene, tánc, csapongó jókedély marad mögöttünk Snagovban, amikor az autó elroboog velünk Bukarest felé.

(h. e.)

ÉG-FOLD a különbség az egyszerű és a technika legújabb vivmányaival Clujon

CZINK-nél tisztított, festett ruhak között!

Erdélyi zsidó írók „Fárosz” név alatt zsidó könyvkiadó vállalatot létesítettek

Ujszerű rendszerrel indul az első erdélyi zsidó könyvkiadó vállalkozás. Erdélyi és világhírű külföldi zsidó írók eredeti műveit adja ki a „Fárosz”

Cluj-Kolozsvár, május 3. A nagy újra rendeződések korában élünk. Különösen a kulturális élet területén. A német szellemi inkvizíció, világhírű zsidó tudósnak, írónak és művészeknek barbár kiűzése a német szellemi életből — a világ mind a négy táján gondolkodóba ejtette azokat a zsidó írókat, tudósokat és művészeket, akik eddig aszerint vallották magukat német, osztrák, francia vagy magyar írónak és művészeknek, amilyen nyelven éppen írtak, vagy amely országban és országnak éltek.

Ennek az illúzióknak vége azzal a líberális korszakkal együtt, mely ezt az illúziót kitermelte.

Az idők rengése a tisztánlátók előtt nyilvánvalóvá tette, hogy éppen

a kulturális, az irodalmi és művészi terület az, amelyen a faj, a történelmi, szellemi örökséget nem lehet elérteni.

A zsidó író, bármilyen művészettel kezelte — sőt néha művészbbe, mint a gazdanép író — a befogadó nép nyelvét, kifejezésbeli finomságait — lényegben, gondolkodásában, érzelmvilágában, világ-szemléletében, a tudatalatti élet és a ráció-vezetetésében mindig egynét adott, más, mint a befogadó népből származó író, vagy művész.

fogadó népek szellemi életéhez, a tények szempontjából semmit sem jelent.

Az idő azonban sürges. Meg kell előznünk a viharosan közeledő jövőt és a maga külön utjaira kell helyeznünk a zsidó szellemiséget, a zsidó művészetet, a zsidó népi és univerzális gondolatot.

Nemcsak politikai, de kulturális vonatkozásban is el kell hagynunk a megalázó mimikri fortélyait és a zsidó olvasóközönségnek elsősorban zsidó szellemiségtől áthatott könyveket kell adnunk, könyveket, amelyek a zsidó olvasóközönség haladottabb rétegeit is úgy hívják, mint világméretű emelkedettség szempontjából kielégítik.

A napokban néhány erdélyi zsidó író elhatározta, hogy „Fárosz” néven a fenti célkitűzések realizálására egy előzetési rendszeren és nagy kedvezményeken alapuló könyvkiadó-vállalatot létesít, mely az erdélyi, magyarországi, utódállamokbeli magyarul író zsidó írók legkiválóbb alkotásain kívül az emigráns német és német zsidó irodalom, valamint a világban szerteszészort zsidó írók műveinek legjává, magyarul eddig meg nem jelent alkotásait fogja eljuttatni az olvasóhoz.

A „Fárosz” azonban nem törekszik szellemi autarkióra. Eppen ezért nemcsak zsidó, hanem nemzsidó szociológusok főleg a zsidókérdéssel, az antiszemitizmus társadalmi és gazdasági okaival foglalkozó műveit, a kortársi zsidó és nemzsidó lírai költészet remekét is ki fogja adni. Ki fogja adni továbbá a nemzsidó Heinrich Mann egyik legújabb alkotását, Arnold Zweig, Alfred Döblin, Ernst Toller, stb. magyarul ki nem adott, a német-kérdéssel, a demokráciával és a faszizmus problémáival foglalkozó műveit, azokat a műveket tehát, melyek a zsidó szellemiséggel közvetlen, vagy közvetett módon korrespondálnak.

Nívó és érdekesség szempontjából a „Fárosz” a legmagasabb igények kielégítését tűzte ki feladatául. Emellett arra fog törekedni, hogy lírere, tehetséges zsidó írók írásai számára fórumot teremtsen és a tehetségek felkutatását pályadíjak kiütésével is segítse.

A „Fárosz” évente 10—12 könyv kiadását vette tervbe, később közlendő program szerint.

A könyvek nem fognak könyvtári forgalomba kerülni és pompás kiállítással a bibliográfiai értéket is fognak jelenteni.

Hisszük, hogy Erdély lelkes intellektuális zsidósága a legnagyobb szeretettel fogja ezt az új vállalkozást felkarolni, mely az idők parancsoló kényszerűségéből született meg és fog fényt vetni a zsidó élet külső komorságára, mely minél komorabb, annál szívesebben menekül a kultúra, a szív, a gondolat világába.

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, május 4.

Bukarest, 19.20: Lemezek. 20: Fülharmonikus hangv. 21.45: Beszélő újság.
Budapest, 6.45: Torna. Utána hanglemezek. 12.05: Szalonzene. 2.40: Hírek. — 6: Zongora. 8.30: Európai hangv. 9.30: Hanglemezek. 10.50: Jazz. 11.30: Cigányzene.

Bécs, 16.30: A domi kozákok lemezei. 21.30: Szimf. hangv. 23: Lehár lemezek.
Berlin, 19.51: Orgona.

Breslau, 20.30: Lemezek.
Königsberg, 22.30: Operaj zenekar.
Varsó, 21.45: Fülharmonikus hangv.
Milánó, 19.30: Lemezek.

Roma, 19.30: Lemezek. 20.45: Wagner: Az istenek alkonya.

Prága, 22.30: Áriaest.
Kassa, 18.10: Lemezek.
Belgrád, 22: Táncczene.

Szombot, május 5.

Bukarest, 19.20: Lemezek. 20: Operett. 22: Vendégfői zene.

Budapest, 6.45: Torna. 10: Fejlovasás. 1.10: Pontos időjelzés. 5: Előadás. 7.15: A falu rozsza c. népszimnű. 9: Hírek. — 9.20: Hanglemezek. 10.20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangv. 11.30: Jazz.

Bécs, 20.45: Puccini: Manon Lescaut c. operája.

Berlin, 20.15: Táncczene.
Hamburg, 20.10: Strauss operett.
Varsó, 20.50: Könyvű zene.
Milánó, 20.55: Puccini: Manon Lescaut c. operája.

Három célőejje

roosevelt sz

Newyork, sokszáz városomásain álladőüzenetek másikba. Ötöt az szakadatlan vidékeit, három polgári célőrepülőraj dolganul, hogy kézt John Dillingee Roosevelt elnö kijelentette, h az ő személye rettegett banditák kére. A mindenkinek. den további né akinek jelkisság és rengete

Valóságos D egész Ameriká velük látni az e rablás vagy en gerre gyanaksba is Dillingee Legutóljára Th tak egyesek D egy sokszoros Mánnap levelet ezer dollárt ké ket. Valamivel tünt el egy gaz fia.

A Chiperée hatóságoknak, külső kézzel góí banditavezés az embernadász magukat a jeggekben is és éze llinger az ő ter nem menekülte főnöke kijelent akarja elvinni feher főnöknek.

Más verziók daja Kanada kő akarnak szőki hogy fél Amerik réktől. A középkomorb, annál szívesebben menekül a kultra, a szív, a gondolat világába.

Vakmer

Ilyen körülmé Dillinger ez a s Enemy No. 1. — ge. Valamikor ő címet. Dillinger. Al Capone is, tartotta rettenés őt amerikai állam

Januárban ken bandájának nehé indianai fegyház tiszvi fegyházi Máreius közepé szőkött meg a fereze volt a fegy A seriffnőnek ér látszik rokonzen gikus arcu és leb ta és ezért nem ő Bizott benne, gya

ettől az embertől aztán Dillinger e ségével furcsa kő kött meg. Fából: Játékrevolvert, c tette és az adott p öre. Az alárvoly a fegyház udvará zelet gépfegyveszele.

Amikor szőkése ga indult üldözés utólráni. Amikor telenüi tért haza. tört ki rajta és k llinger megégyset sajátékezéleg fogja Dillinger hama ptt bandájával. mindenütt a nyom

Háromszáz főnyi gyalogság, száz céllövő és egy katonai repülőraj éjjel-nappal kutatja Dillinger amerikai banditakirályt

Roosevelt személyes ügyének tekinti a bandita elfogását, vagy agyonlövését. Társai halálhírét terjesztik a vakmerő banditának

Newyork, május 3. Az amerikai állam sokszáz városának és falvának rendőralomásain állandóan eseng a telefon. Rádiózenetek ropkódnak egyik városból a másikba. Ötezer rendőr, detektív kutatja át szakadatlanul a Középnnyugat erdős vidékeit, háromszáz főnyi gyalogság, száz polgári céllövő bajnok és egy katonai repülőraj dolgozik napok óta szakadatlanul, hogy kézrekerítse Amerika rémét, John Dillinger, a szökött banditavezért. Roosevelt elnök néhány nappal ezelőtt kijelentette, hogy Dillinger kézrekerítése az ő személyes ügye: követeli, hogy a rettegett banditát élve vagy halva kerítsék kézre. Az elnök kötelességévé tette mindenkinek, hogy szükség esetén minden további nélkül löjje agyon Dillinger akinek jelkiismeretét tizenhárom gyilkosság és rengeteg rablás terheli.

Az indián nagy főnök vadászik a bandita skalpjára

Valóságos Dillinger hisztéria dühöng egész Amerikában. Mindenütt Dillinger vélik látni az emberek és ha valahol bank rablás vagy emberrablás történik, Dillingerre gyanakszanak. Most már Arizonában is Dillingerrel rettegnak az emberek. Legutóbb Tucson város környékén láták egyesek Dillinger és másnap eltűnt egy sokszoros milliomos hatéves kislánya. Másnap levelet kaptak a szülők, hogy 15 ezer dollárért visszakaphatják gyermeküket. Valamivel később St. Paul városából tűnt el egy gazdag kereskedő ötéves kislánya.

A Chiperee indián törzs felajánlotta a hatóságoknak, hogy minden díjazás nélkül segít kézrekeríteni a rettegett esikágyó banditavezért. Az indiánok értéket az embervadászathoz, ravaszok, kiismerik magukat a legáthatolhatóbb erdőségekben is és ezért bizonyos, hogy ha Dillinger az ő területükön tartózkodik, nem menekülhet. A Chiperee törzs nagy főnöke kijelentette, hogy személyesen akarja elvinni Dillinger skalpját a nagy fehér főnöknek, Rooseveltnek.

Más verziók szerint Dillinger és bandája Kanada közelében tartózkodik és át akarnak szökni a határon. Annyi tény, hogy fél Amerikában rettegnak Dillingerektől. A középnnyugati városokban már a nők is csak revolverrel mernek kimenőni az utcára. De a legjobban félnek a középnnyugati városok bankjai. Dillinger és bandája a bankrabló szakmában tevékenykednek. Vakmerő rablásokat szoktak elkövetni és az ellenállókat könyörtelenül kivégzik.

Vakmerő szökés — ferevolverrel

Ilyen körülmények között érhető, hogy Dillinger ezt a szép címet kapta: „Public Enemy No. 1.” — A köz 1. számú ellensége. Valamikor Al Capone viselte ezt a címet. Dillinger azonban tulzárnyalta Al Capont is, mert nemcsak „Csikágó” tartotta rettegésben bandájával, hanem öt amerikai államot.

Januárban került először rendőrkézre bandájának néhány tagjával együtt. Az indiánai fegyházban őrizték. A bíróság tízévi fegyházra ítélte egyik ügyében. Március közepe táján vakmerő módon szökött meg a fegyházból. Ebben sok része volt a fegyház igazgatójának. A seriffnöknek érthetetlen okokból úgy látszik rokonszenves volt a 31 éves, energikus arcú és lebilincselő modoru bandita és ezért nem őrizte kellő figyelemmel. Bizott benne, gyakran mondogatta, hogy ettől az embertől nem kell félni. Végül aztán Dillinger egy néger rabtársa segítségével furcsa körülmények között szökött meg. Fából faragott magának egy játékrevolvert, cipőpaszttal feketére festette és az adott pillanatban ráfogta fegyverére. Az álvolver segítségével lejutott a fegyház udvarára, beugrott a fegyvertároló gépfegyver autójába és elrohogott vele.

Amikor szökése kiderült, a seriffné maga indult üldözésére, de már nem tudta utólni. Amikor az üldözésből eredménytelenül tért haza, hisztérikus sírógöres tört ki rajta és kijelentette, hogy ha Dillinger megegyezzen a kezéigényére, kerül sajátkezűleg fogja lepuffintani.

Dillinger hamarosan érintkezésbe lépett bandájával, a hatóságok azonban mindenütt a nyomában voltak. Több al-

kalommal került sor súlyos tüzharcra Dillingerék és a rendőrök között. A legutolsó alkalommal kézrekerítették Dillingeret. Néger társa elesett, ő pedig Csikágó közelében fogságba került, de már másnap megszökött egy nő revolveres támogatása mellett. Azóta nem tudják elfogni. A hatóságok attól tartanak, hogy az üldözött Dillinger és bandája „fuzionált” a detroitii „biborbandával”, Ameriká legrettegettebb dinamitos robbantó bűnszövetkezetével. Hir szerint a két egyesült banda dinamitos merényletre készül a limai börtön ellen, ahol Dillinger több társa raboskodik.

Halál mindenkire

Furcsa, hogy eddig még nem tűztek ki számottevő jutalmat Dillinger kézrekerítésére. Mindössze Indiana állam helyezt kilátásba 20 dollár jutalmat. Hir szerint Dillinger magát is felháborítja

hogy ilyen kevésre értékelik. Annál is inkább furcsa ez, mert Dillinger, aki csak tíz hónapja foglalkozik aktív banditizmus sal, már eddig is körülbelül egymillió dollárjába került az államnak, a bankokból pedig körülbelül 400 ezer dollárt rabolt el bűntársai segítségével. Tegnap a washingtoni képviselőházban két Dillinger törvényjavaslatot terjesztettek be. Az egyik azt kívánja, hogy a törvényhozás szavazzon meg 25 ezer dollárt a csikágói banditavezér üldözésére s ugyanannyit annak megjutalmazására, aki Dillingerét élve vagy halva kézrekeríti. A második törvényjavaslat halálbüntetést követel mindenkire, aki Dillingerrel bármilyen kapcsolatban áll. A képviselőház a napokban soron kívül fogja tárgyalni a két Dillinger-javaslatot.

Dillinger agyonlőtték a rendőrök?

Csikágó, május 3. Az a hír terjedt el, hogy Dillinger banditakirály belehalt azokba a sérülésekbe, amelyeket egy hét ezelőtt a rendőrökkel vívott harcban szenvedett. A bandita király halálhírét még nem sikerült ellenőrizni, nem tartják azonban kizártnak, hogy maguk a gangsterok terjesztik Dillinger halálhírét, hogy ezáltal eltereljék a figyelmet vezérükről, akinek fejére újabban 25 ezer dollár jutalmat tűztek ki. A Dillinger-banda hétfőn is folytatta gaztetteit és Csikágóban — köztudomás szerint — fényes nappal lefegyverzett három rendőrt. Mac Langhey csikágói politikus és fia.

Matskássy András volt ezerholdas földbirtokos felakasztotta magát

Cluj-Kolozsvár, május 3. (Az Uj Kelet tud.) Csütörtök reggel öngyilkosságot fedeztek fel a Gen. Pooh uca 21. szám alatt. Matskássy András volt földbirtokos, az erdélyi magyar dzsentritársaság ismert és tekintélyes tagja öngyilkos lett. A tettet háziasz sz onya, Bogáthy Mária vette észre, aki a szobába benyitva, megdöbbenve pillantotta meg az ablakpárkányon gazdája élettelen testét. A kihívott orvos már csak a halált konstatálhatta. Matskássy András valamikor ezerholdas birtok ura volt és az impériumváltozás után, a kisajátítás ellenére is jelentős vagyona maradt meg. Ezt azonban szerencsétlen körülmények között teljesen elveszítette és per utján próbált fellépni emberek ellen, akik állítólag kifosztották vagyonából. Tekintélyes rokonsága gyakran hívta magához az öreg Matskássyt, aki azonban nem tudta elviselni a reá váró szegénységet és öngyilkosságot követett el. Hátrahagyott levelében arra kérte ismerőseit, fizessenek ki gazdaasszonyának 46 ezer lejt, amellyel tartozik neki, mert az asszony minden nélkülözésben együtt volt vele. Matskássy András a régi Kolozsvá regyik jellegzetes alakja szállott sirba.

Leégett a fugyivásárhelyi enyv- és szeszgyár

Jelentékeny a kár. 540 hold erdő égett le Biharban

Oradea-Nagyvárad, május 3. (Az Uj Kelet tud.) A nagyváradi tüzoltóság tegnap telefonéretést kapott Fugyivásárhelyről, hogy ott rendkívül nagy tüzveszedelem tört ki. A tüzoltóság teljes legénységgel vonult ki a községbe, ahol már lángokban állott a Welsler Armin és Salamon József tulajdonát képező enyv és szeszgyár. Az épület kátrányteteje valószínűleg a főzőkemencek áttüzesedése miatt kigyulladt és az egész épületet lángba borította.

A falu lakosságával együtt a tüzoltóság egész személyzete órákon keresztül próbálta lokalizálni a tüzet,

amely rendkívül nehézségekbe ütközött, mert a tüzhöz legközelebb eső víz egykilométernyi távolságra fekszik. Mire a tüzet lokalizálhatták, a gépház teljesen leégett és az értékes gépek jó része is a tüzvész martalékául esett. A kár jelentékeny, az épület ugyanis csak 80 ezer lejt volt biztosítva, holott annál sokkal többet ér. A tüz okát még pontosan nem állapították meg.

Egyidejű jelentés szerint a megyei hatóságok megállapították, hogy a Bihar megyében pusztított erdőtüzek következtében 540 hold erdő hamvadt el. A tüzet már teljesen lokalizálták.

Magyar Színház

Péntektől

Öméltósága sofőrje

Békeffy—Gyöngy Pál táncos, vídám szövegű, pazar kiállítású operettje. Főszereplők: Erényi, Stefanidesz, Bárdi, Miklóssy, Tompa Béla, Tompa Sándor, Mészáros, Réthely, Rajnai, Stoll. Minden előadás keretében fellép:

Járóka Laci

a 7 éves csodaprimás, aki román, magyar, olasz és német dajokát énekel és az zenekart vezényli.

JARÓKA LACI, a 7 éves csodaprimás zenekarával a vasárnap d. u. 3 óráig HAMUPIPÓKE előadásán is fellép.

Tavaszi kabátot

koztümöt ér ezüstrókat

mélyen leszállított

árban árusítok.

Tavaszi kabát már 39 P.-ért

m. Crepe de Chine béleléssel

BREITFELD

BUDAPEST, IV. Váci ucca 14.

akiket — mint ismeretes — a Dillinger-bandával való kapcsolatuk miatt letartóztattak, beismerték, hogy részüket volt a bankár elhurcolásában és azt vallották, hogy 53 ezer dollárt kaptak a 200 ezer dolláros váltságdíjából. A korrupt politikus továbbá bevallotta, hogy közrejátszott abban a postarablásban is, amelyet 1932 decemberében hajtottak végre s amely alkalommal negyedmillió dollár zsákmány jutott a rablók kezére.

Szobrot kapott Triesztben Ferenc József bombamerénylője

Róma, május 3. Az aostai hereg az olasz király képviselőtében nagyszabású ünnepségek keretében avatta fel Oberdank Vilmosnak, a híres olasz irredentistának most felállított szobrát. Oberdank Triesztben született, osztrák eredetű és nevű, de olasz nemzetiségű családból. Mint osztrák katonatiszt Olaszországba szökött, ott az irredentistákhoz csatlakozott s mikor I. Ferenc József 1882-ben Triesztet meglátogatta, Oberdank bombamerényletet akart elkövetni ellene. Elfogták és katonai bíróság elé állították, mely köztelíteli halálra ítélte.

A szoborleplezésre Olaszország minden részéből zászlók alatt sereglettek össze a küldöttségek. Képviseltette magát a kormány, a fasiszta párt, a hadsereg, a szenátus, a kamara, a városok, az olasz akadémia és ugyyszólván minden olasz közület és egyesület. Összesen 80.000 ember gyűlt össze az ünnepégen. Az ünnepi beszédet Carlo Deleroix mondotta, aki lángoló szavakkal ünnepelte a vértanu emléket. Idézte utolsó szavait, amelyek szerint „ha másképp nem megy, holttestemet fogom Olaszország és a császár közé dobni és az ifjuságnak legalább példaképe leszek.”

A szoborleplezés után az ünneplő közönség a zászlókkal végigvonult a városon.

Párizstól messzeeső vidéken kényszerszertartózkodási helyet jelöltek ki Trotszkij számára

London, május 3. Trotszkij, akinek a távozásra engedélyezett 15 napi határ ideje Franciaországban csütörtökön lejárt, Írország kormányától is beutazási engedélyt kért. Valószínű, hogy el fogják utasítani, amint azt az angol kormány is tette. Az Evening Standard szerint az orosz népbiztost a mai naptól kezdve igen szigorú rendőri felügyelet alá helyezik Franciaországban s ideiglenes tartózkodási helyéül olyan helységet jelölnek ki, amely legalább háromszáz kilométernyire esik Párizstól.

A lapok párizsi jelentései szerint Trotszkijnak Párizstól messzeeső vidéken kényszerszertartózkodási helyet jelölték ki, amelyet titokban kívánnak tartani s amelyet nyomban el kell hagynia, mihelyt megszerzi a beutazási engedélyt valamelyik állam területére. A volt orosz népbiztos titkosrendőri őrzet alatt fog állani mindaddig, amíg el nem hagyja Franciaország területét.

éhez, a tények jelent.

harosan közelgő utjaira kell helyesítségét, a zsidó és univerzális

kulturális vonatkozásait hagynunk a kultúrát és a k elsősorban a történelmi könyvek, amelyek haladottabb mint világszemponyjából

délyi zsidó írónéven a fenti egy előfizetési kedvezményeken a határozat létesít, szági, utódajla. do írók leg. az emigránsalom, valamint zsidó írók műéddig meg nem eljuttatni az

nem törekszik ezért nemcsak a főiskolások főantiszemitizmus a káival foglalásidő és nemsejt is ki fogja bá a nemzsidó babb alkotását. lin, Ernst Tol, adott, a németés a faszizmus ívét, azokat a zsidó szellemi zvelet módon

ponyjából a igények kiatául. Emel, hogy lime-írók írásai sen és a teadójuk kiíse.

12 könyv ki, 56bb közlendő,

könyvtársi mpás kiállítéket is fog-

elkes intellekbb szeretettel st felkarolni, ényserűségéfenyvetni a a, mely minél a menekül a klágába.

SOR

4. 20: Filharmonikus hanglé. 40: Hírek. — 9:30: Cigány-

akok lemezelt, hár lemezek.

zenekar. us hangv.

45: Wagner:

20: Operett.

Fejloivasas. 6:15: Hírek. — 9:30: Cigány-

20: Operett.

Fejloivasas. 6:15: Hírek. — 9:30: Cigány-

20: Operett.

Fejloivasas. 6:15: Hírek. — 9:30: Cigány-

20: Operett.

Fejloivasas. 6:15: Hírek. — 9:30: Cigány-

SPORT

Május 10-én dől el: Románia részt vesz-e a futballvilágbajnokságban, vagy sem

Bucuresti-Bukarest, május 3. Amikor a FIFA meghozta ismert döntését a Barátky-ügyben, a szövetség temperamentumosaabb vezetőiben az a nézet alakult ki, hogy Romániának ezután vissza kell vonulnia a világbajnokságtól, hogy ezzel is demonstráljanak az ismert ítélet ellen. Általánosságban azonban a legnagyobb rokonszenvedők örvendtek az a terv, hogy az esetleges román győzelem után, jelentse be a szövetség visszalépését.

A román válogatott azóta teljesítette az első és nehezebb feltételt, de a visszavonulási terv még mindig napirenden van. Ezáltal azonban más és sokkal komolyabb indokok miatt.

A válogatott csapat játéka igen sok kívánnivalót hagyott hátra. Nagyon hiányzott a csapatból Barátky, aki nélkül igen gólképtelennek mutatkozott a csapat sor. A szövetségben pedig nagyon félnek attól, hogy a csapat ebben a formában csak rosszul szerepelhet Olaszországban, különösen, ha Barátky szereplését adig nem tudják elintézni. Erre pedig ebben a pillanatban nincs nagy valószínűség, mert a FIFA vezetőinek a kijelentései értelmében Barátkyknak nincs joga szerepelni a román válogatottban. A FIFA-ban ugyanis úgy látják a helyzetet, hogy teljesen indifferens Barátky állampolgársága. Tény viszont, hogy szerepelt a magyar válogatottban és így ama bizonyos szabály alá esik, melyet 1931-ben hoztak éppen Románia indítványára, hogy háromévi szünetet kell tartania egy játékosnak utolsó válogatott szereplése óta, ha egy más ország színeiben akar játszani.

Ht tehát Barátky szereplését a világbajnokságok megkezdéséig nem tudja a szövetség elintézni, kérdéses, hogy érdemes-e a szövetség szerint — részt venni egy legyengített csapattal.

Ebben az esetben a helyzetet úgy is be lehet állítani, hogy nemcsak emiatt vonul vissza a szövetség a világbajnokságtól, hanem mert még mindig sértve éri magát a FIFA határozata miatt...

Mindenesetre ebben a fontos ügyben a szövetség Igazgatótanácsa nem fog egyedül határozni, hanem összehívja a Consiliul Federalt május 10-re. Ugyanakkor fogják az indokát is megállapítani egy esetleges visszavonulásnak, vagy részvételeknek. Bár a legsportszerűbb kétségteleml az lenne, ha Románia minden erejével készülnék az elődöntőre.

Vasárnap a legérdekesebb forduló a nemzeti bajnokságban

Cluj-Kolozsvár, május 3. (Az Uj Kelet tud.) A vége felé közeledő nemzeti bajnoki küzdelemben vasárnap kerülnek lejátszásra a legérdekesebb mérkőzések, melyeknek kimenetele már utmutatóul szolgálhat a bajnokság végleges helyezését illetően. Az A csoportban Venus — Universitatea, Crisana — Kimizsi és Tricolor — Brasovia, míg a B) csoportban NAC — Ripensia, Unirea-Tricolor — Gloria CFR és Muresul — Soimii mérkőzések lesznek. Egyébként a bajnokság jelenlegi állása a következő:

A) csoport						
Crisana	9	6	3	0	26	7
Kimizsi	9	6	0	3	21	16
Universitatea	9	5	1	3	26	13
CFR	9	5	1	3	17	9
Venus	10	5	1	4	24	18
AMTE	9	4	1	4	16	9
Tricolor	11	1	2	8	11	37
Brasovia	10	1	1	8	12	38
B) csoport						
Ripensia	10	8	1	1	45	12
Unirea Tric.	11	7	2	2	35	14
NAC	9	6	1	2	34	14
Gloria CFR	9	5	2	2	26	20
Juventus	9	5	1	3	19	17
Romania	10	3	2	5	19	21
Mures	11	1	1	9	14	47
Soimii	13	0	2	11	7	54

Az Északi Liga válogatottja engedélyt kért a központtól a nyár folyamán abszolút várandó külföldi túrára. A szövetség a kéréshez elvben hozzájárult.

Tekirghiol, a Fekete tenger legszebb gyöngyszeme

Tekirghiol, május 3. Senki nem lehet proféta a saját hazájában, de senki nem ismeri tel hazájának természeti kincsét mielőtt egy néhány évig külföldön nem tartózkodott.

Ki ne irigyelné tőlünk Ausztriában, Csehszlovákiában, vagy Magyarországon gyönyörű tengerpartunkat, alig néhány órai utra az ország bármely távolkevvő részétől, ahol a legszebb, legegészségesebb, legkellemesebb és mindenféle orvosi előírásnak tökéletesen megfelelő nyaralóhelyeket találhatunk.

Lehetne fenségesebb üdülőhelyet elképzelni, mint Tekirghiol, elsőrendű egészséges homokkal, iszappal, ragyogó napsütéssel és gyógyító ultravioletsugarakkal és a radioaktív elemek olyan összetételével, amely egyformán gyógyító és megerősítő hatással van gyermekekre és felnőttekre.

Az összes Fekete tengerparti fürdőhelyek között ugy a romániai, mint a külföldi közönség elsősorban Tekirghiol-Eforiet látogatja.

Es Tekirghiol népszerűségét nem szemfényvesztő idegenforgalmi propagandának köszönheti, hanem annak, hogy látogatóinak a modern élet minden komfortját, kényelmét, a világvárosi tengerparti fürdők luxusát és szépségét, gyönyörű, modern, minden igényt kielégítő villákat és szállodákat bocsát olcsó áron rendelkezésére.

Techerghiol szállodáiba és villáiba az utolsó években több, mint kétszázmilliót invesztáltak. A földalatti kanalizáció, a folyó hideg, meleg víz, villanyvezeték a szállodák összes szobáiban biztosítják Techerghiol-Eforie fölényét az összes Fekete tengerparti fürdőhelyek fölött.

De a kényelmen kívül más élvezetet is nyújt ez a fürdőhely látogatóinak. A tiszta és gondozott nudista főnyek, a tengeri játékok és sportok, uszás, motorosnakázás, reggelenként és délutánonként tenisz, wolley ball, feledhetelenné teszik egy-egy techirghiol tartózkodás emlékét.

Különös szépet nyújtanak a közönségnek a fürdőhely közelében a kirándulóhelyek száza!

Gyönyörű vadászhelyek, festői látványok, Balcic a Kelet varázsszerű szépségeivel, Caliacra a gyönyörű kaulin sziklakkal, Szt. Miklós barlanggal, Mangalia, Jurilova a Razelm tóval, a lipovai halászok falával, az istriai és adamlissi görög-román romokkal teszék élvezetessé, változatosá és szépé Tekirghiol.

Egy perccet sem tölthetünk itt el anélkül, hogy változatosan, változatosan szórakozásunkban ne lenne részünk.

A „Grand Hotel“ és a „Hotel Neptun“ egymással versenyezve szereznek meg minden szórakozást a nyaraló közönségnek.

Nincs hiány a teljesen modern kaszinókban, tánclokálokban elsőrangú zenében, könyvtárakban és vendéglőkben sem.

A techirghiol szezon azonban nemcsak július, augusztus hónapokban tart. A főszezon összes szórakozásait megtalálhatjuk júniusban és szeptemberben is.

A klíma, a nap ereje és gyógyító hatása ugyanaz májustól októberig. Saját érdekeink ellen cselekszünk, ha nem látogatjuk meg Tekirghiol-Eforiet. Dr. Szántó Dénes

KÖZGAZDASÁG

Május 2-ikán életbelépett az új kontingentálási rendszer

83 árucikk behozatalát szabaddá tették. Mely árucikkek behozatali váma drágult meg?

Bucuresti-Bukarest, május 3. (Az Uj Kelet tud.) A kormány tagjai Kolozsvárra való elutazásuk előtt hosszú, közel nyolc óráig tartó minisztertanácson vitatták meg a napirenden lévő kérdéseket és határoztak többek között a kontingentálási új rendjéről is. A minisztertanács után a gazdasági jellegű reszort-miniszterek tanácskozására iltek össze és részleteiben lefektették az új kontingentálási rezsim alapelveit, amelyeket azután két minisztertanácsos jegyzőkönyvbe foglaltak. Az első jegyzőkönyv intézkedik bizonyos árucikkeknek kontingentálás kényszerre alól való kivonásáról. A ma kontingentálás alá eső 400 árucikkből 83 cikkre vonatkozik a mentesítés. Közöttük van a juta, kanesuk és a gyapot. 64 cikk behozatali vámileltékeit felemelték. A drágulás kg.-ként 30 bani és 4-5 lej között változik. Ezek között szerepelnek a gyapjuszálak, a gyapjuszövetek, bizonyos bőrök, virág, karton és papirtárgyak, zsebórák és karperecek.

Az új rendszer értelmében azokból az országokból, amelyekkel szemben Románia kiviteli mérlege deficit, csakis kompenzáció útján lehet a jövőben árut behozni és ezt is csak akkor, ha előzetesen megfelelő kivitel irányult Romániából az illető országba. Az ezen exportból származó valuták a Banca Nationala rendelkezésére bocsátandók, amely lej lefizetése ellenében ezen valuta nyolcvan százalékát a kompenzáció útján kért behozatal lebonyolításának céljaira fogja fordítani. Amennyiben a jelenleg érvényben lévő kereskedelmi szerződések a fentebb rendelkezések azonnali végrehajtását nem tennék lehetővé, úgy ezek a rendelkezések azonnali életbe lépnek, míhelyst a vonatkozó szerződések lejárnak. A kontingentálási illetékekből származó összeg a Banca Nationalánál helyezendő letétbe és ez kizárólag kiviteli prémiumok folyósításának célját szolgálhatja. Egy, a kiviteli hivatal igazgatójától, valamint a földművelésügyi minisztériumtól, a Banca Nationala és a kiviteli szindikátusok delegációjából alakult bizottság fog a folyósítandó kiviteli prémiumok felett eset-ről-esetre dönteni, de döntését mindaddig nem hozhatja az érdekeltek értesítésére, amíg azt a minisztérium nem hagyja jóvá.

A második minisztertanácsos jegyzőkönyv megállapítja, hogy azokból az országokból, melyekkel szemben Románia kiviteli mérlege aktív, az eddig érvényben lévő rendelkezéseknek megfelelően, kell az árubehozatalt megkérvényezni. Egy negyedévben importálható áru mennyiségénél az elmúlt év harmadik és negyedik negyedévének átlagát kell figyelembevenni, amely 25 százalékkal emelhető. A behozatali engedélyt az illető szekeio főnöke, valamint a behozatalt szabályozó hivatal igazgatója írják alá. Hat hónapra szól. Az engedélyzési illeték ugyannyi marad, mint eddig, azaz vámban

cikkekként 200 lej. Az engedélyek a kérévény benyújtásától számított 48 órán belül kiadandók és azokat vagy postán juttatják el a kérévényezőkhöz, vagy pedig a cégek megbízottjainak adják át. Valamely hónapban kiadott összes engedélyek a következő hónap elején a Correspondenta Economica című folyóirat mellékletében nyilvánosságra hozzák. Kétezer lej értékig engedély nélkül hozhatók be postacsomagok, személyes csomagokat 10 ezer lej értékig a behozatali igazgatóság intéz el.

Az importőrök memorandumot terjesztettek be Teodorescu ipariügyi miniszter elé, amelyben különböző kifogásokat emelnek az új rendszer ellen, amely május 2-án életbelépett.

Meghívó

A Kishitelbank és Takarékpénztár Rt. Reghin 1934. május hó 17-én délután 4 órákor az Izr. Hitközség tanácsstermében megtartandó 1933. évi V. rendes közgyűlésére, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívattak. Tárgysorozat: 1. Igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1933. üzletéről, a zárszámadások előterjesztése és a nyereség felhasználására vonatkozó határozathozatal. 2. Felmentvény az igazgatóság és felügyelőbizottság részére. 3. Választások. 4. Esetleges indítványok. Figyelmeztetés: Indítványok csak az esetben tárgyalhatók a közgyűlésen, ha azok az intézet helyiségében május 10-ig bezárólag írásban benyújtottak. A mérleg és eredményszámlák, valamint a felügyelőbizottság jelentése a hivatalos órák alatt az intézet helyiségében megtekinthetők. Határozatképtelenség esetén a közgyűlés 1934 május 27-én délelőtt 10 órákor ugyanott fog megtartani, mely azonban a megjelentek számára való tekintet nélkül fog határozni. Reghin. 1934. április 29.

Kishitelbank és Takarékpénztár Rt. Reghin, Igazgatósága

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyeszeri költségnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 10 lej. Állatkeresőknek 20 szavú kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbellyeg mellékelve van.

Volt nagykereskedő elvállalná nagyvállalat képviselőjét, vagy bizományos lelkárát. Cim „Ismert név“ aat a kiadóban.

Jómeneteli elsőrangú orth. kóser étterem, családok miatt, eladó. Feuerhoita étterem Arad.

Kiadó azonnal 3 szoba konyha és fürdő szoba a volt Kosuth Lajos ucca 21 alatt.

Perfekt román, magyar, német gyors- és gépirónó kerestetik iparvállalathoz. Ajánlatokat bizonyítványmásokkal, referenciákkal „Vidéki“ jelígeré a kiadóba.

Különbejárati butorozott szép szoba, fürdőszoba- és zongorahasznaállattal, kiadó. Cim a kiadóban.

Takácszótt és házszótt abroszok, szalvéták, terítők és különböző hászzótt dolgok olcsón eladók. Cim a kiadóban.

וועגן איינוואנדערונג געבן זאמארט אבער די ארטה שױב חוקה לויט איבעראינאממען. סמחה אבערמאן שױב סטקעלי-אודואוועלי.

Vidéki városban saját üzlettel rendelkező izr. magányos urinó férjhez menne 45-50 éves urimeberhez, kinek foglalkozása vagy némi pénze van. Teljes című levelet „Magányos nő“ jelígeré a kiadóba.

Tisztviselő férjhez menne 28-40 éves, komoly, intelligens emberhez, kinek szerető felesége és nem feltétlen pénzre volna szüksége. Özevgy vagy elvált nem akadály. Teljes című levelet „Komoly“ jelígeré a kiadóba.

Talmid chuchem jelígeré érkezett levelet nem válaszolom meg. Már nem aktuális.

A legna kövek

Allitol

Cluj-Kolud.) Megkeztet ma lozsvarra. Közjegyző-jegyző a i együtt a gát. Az el nek hangz elterjedt a megdöbben s mindig d a társaság szakai szó mista emb A kószá erősítette marosvásár részletek is A mai kort szinte kort gyilkosságra ahogyan Cs tak meg a marosvásár képet az ut legmegdöbt

Tárgu-Mu

(Az Uj Kelet rendőrség o ientést kapo eső turbán fekszik és a látja el, ke öngyilkossá volt, akik re ján egy jól teltak meg. házaspárt és itt. A kérdés dotta, hogy

A halászok irányban. A visszafordult a nő az egyi ott gyanús

A férfi a köteleket kötözte a t A halászok műveletet Gyors temp felé és szala valóban öngy

A férfi elderekj nül szonyt, a kötelekre tett, Az ass

Áveget A két halás a házaspártó esett kiáltás gát.

A halászok tek, nem te folyó partján utában azon Közben alarm gát és egy f után megtalá testét.

Azonnal érte Palade főügye rendőrség és holttestek meg férfi zsebében ványát: Dr. C lozsvár, Cogal szony nyakan

törték és level az öngyilkos h Azt írták ben veték el tettül ne boncolják ő Dr. Cseke V névjegyet is tá kossá lett k hogy a kolozsv ban

12 ezer lej a lád ebből az meth

Dr. Cseke Vince kolozsvári közjegyző-helyettes és feleségének drámai öngyilkossága Marosvásárhelyen

A legnagyobb titokban Marosvásárhelyre utaztak, összekötötték magukat, nehézsúlyú köveket akasztottak magukra és a marosvásárhelyi turbinánál a Marosba ugrottak

Állítólag egy elrontott végrendelet kergette halálba dr. Cseke Vincét

Cluj-Kolozsvár, május 3. (Az Uj Kelet tud.) Megdöbbentő öngyilkosság híre érkezett ma délelőtt Marosvásárhelyről Kolozsvárra. A hír szerint dr. Cseke Vince közjegyző-helyettes, Nestor Lőrinc közjegyző irodájának vezetője feleségével együtt a Maros hullámaiba vetette magát. Az első percekben szinte hihetetlennek hangzó hír még a délelőtti folyamán elterjedt a városban. Mindenütt nagy megdöbbenéssel tárgyalták az életvidám s mindig derűs ember öngyilkosságát, aki a társaságok kedvelt embere volt és éjszakai szórakozásai is egy örökké optimista ember kedélyvilágát bizonyították. A kőszá híreket a kolozsvári rendőrség erősítette meg a déli órákban, amikor marosvásárhelyi jelentés alapján konkrét részletek is érkeztek az öngyilkosságról. A mai kor szerencsétlen vergődésének szinte kortörténeti dokumentuma az öngyilkosságnak az a kétségbeesett módja, ahogyan Cseke Vince dr. és felesége váltak meg az élettől. Az alább következő marosvásárhelyi tudósítás fest szörnyű képet az utóbbi éveknek arról az egyik legmegdöbbentőbb családi tragédiájáról:

Reggeli sétálók a Maros partján

Tárgu-Mures-Marosvásárhely, május 3. (Az Uj Kelet tud.) A marosvásárhelyi rendőrség csütörtök reggel fél hatkor jelentést kapott arról, hogy a városban kívül eső turbiná-telepen, amely a Maroson fekszik és a városi villanyszolgáltatást látja el, kettős öngyilkosság történt. Az öngyilkosságnak szemtanúja két halász volt, akik reggel öt órakor a Maros partján egy jólöltözött férfit és nőt pillantottak meg. A halászok megszólították a házaspárt és megkérdezték, mit csinálnak itt. A kérdésre a férfi felelt és azt mondta, hogy hajnali sétára indulnak.

Kötelekkel összefüvve... A halászok tovább haladtak ellenkező irányban. Amikor egyikük véletlenül visszafordult, észrevette, hogy a férfi és a nő az egyik kanyarodónál fordult be és ott gyanús előkészületeket tesz.

A férfi a hónap alatti levő csomagból kötelet vett elő, amellyel magához kötözte a társaságban levő asszonyt. A halászok csak messziről látták ezt a műveletet és azonnal gyanút fogtak. Gyors tempóban rohantak a házaspár felé és szaladás közben látták, hogy itt valóban öngyilkosság készül.

A férfi előbb a nyakánál, aztán a derekjánál kötözte magához az asszonyt, a derektól és válltól lefelé kötelekre hatalmas köveket erősített. Az asszony egy zsinóron literes üveget akasztott a nyakába.

A két halász alig száz méternyire volt a házaspártól, amikor a férfi kétségbeesett kiáltással a mélységbe vetette magát. A halászok azonban csónak után néztek, nem telt bele öt perc és már a folyó partján keresték a beugrás pillanatában azonban elmerült öngyilkosokat. Közben alarmirozták a környék lakosságát és egy félórát megfeszített munka után megtalálták az öngyilkosok holttestét.

Megállapítják a személyazonosságát

Azonnal értesítették a hatóságokat. Dr. Palade főügyész vezetésével jöttek ki a rendőrség és az ügyészség emberei. A holttestek megmozdításakor megtalálták a férfi zsebében személyazonossági igazolványát: Dr. Cseke Vince közjegyző Kolozsvár, Coganiceanu ucca 8. Az asszony nyakán függő literes üveget szétörték és levelet kaptak benne, amelyben az öngyilkos házaspár utolsó üzenete áll. Azt írták benne, hogy önszántukból követték el tettüket és kérik a hatóságokat, ne bontsólják őket fel.

Dr. Cseke Vince pénztárcájában egy névjegyet is találtak, amelyre az öngyilkossá lett közjegyzőhelyettes azt írta, hogy a kolozsvári Mezőgazdasági Bankban

12 ezer lej járandósága van, a család ebből az összegből fedezze a felvetkezés költségeit.

A marosvásárhelyi rendőrség annak a megállapítását is megkísérelte, hogy mikor érkezett meg Cseke Vince Marosvásárhelyre. Miután szállodában nem lakott a rendőrség feltételezte, hogy Cseke Vince és felesége szerdán este érkezett meg Marosvásárhelyre, az éjszakát átsétálták és a virradatot megvárva, követték el a tragikus öngyilkosságot.

Családi összefüvétel az öngyilkosság előtt

Eddig szól a marosvásárhelyi tudósítás, melynek adatait a kolozsvári rendőrség helyszíni nyomozással bővítette ki. Megállapította a rendőrség, hogy dr. Cseke Vince és felesége valószínűleg már régen elhatározták az öngyilkosságot és a legnagyobb titokban mindent előkészítettek. A család előtt az utolsó pillanatig titkolták, hogy valami is történt, ami rendes életmódjukat, vagy gondolkodásukat megváltoztatta volna. Szerdán este Zoltáni Béla biztosító intézeti igazgató, az öngyilkos házaspár közeli rokona családjával látogatásban volt Csekékéknél.

Kedélyes családi összefüvétel volt, amely negyedtizenegyet tartott.

Dr. Cseke Vince, mint mindig, most is nagyon kedélyes hangulatban volt és egyáltalában nem látszott rajta semmiféle levertség. Mikor a vendégek eltávoztak, határozta el magát a házaspár, hogy Marosvásárhelyre utazik.

Rejtélyek

A marosvásárhelyi rendőrségnek az a feltevése tehát, hogy a Cseke házaspár már szerdán este odaérkezett volna, nem állhat fenn. Kolozsváron még nem sikerült azt megállapítani, hogy

milyen közlekedési eszközzel jutottak el Csekék Marosvásárhelyre.

Este tíz óráról reggelig Kolozsvártól Marosvásárhelyig nincs vonat, tehát nagyon valószínű, hogy Cseke taxit vett és azzal utazott le Vasárhelyre. Hogy miért éppen Vasárhelyen kellett elkövetnie a gyilkosságot, az is rejtély, hiszen Cseke régi kolozsvári lakos, aki az egyetem elvégzése óta működik itt. Előbb ügyvédjelölt volt, aztán közjegyzőhelyettes lett.

A család tehát semmit nem tudott arról, hogy Csekék életében az utóbbi hetekben tragédia játszódhatott le, mely végeredményben az öngyilkossághoz kellett, hogy vezessen. Erről a tragédiáról annál inkább sem tudhattak, mert a válatlanul jökevény Csekén ennek semmi külső jele nem volt, nem kevésbé feleségén sem. Két fiu gyermeküket éppen úgy nevelték, mint eddig, életmódjukon egyáltalában nem változtattak.

Egy elhibázott végrendelet

Amint az Uj Kelet munkatársa értesült, Cseke öngyilkossága egy szerencsétlen jogi tévedés következménye. Cseke ügyekkel ezelőtt hibásan készítette el egy végrendeletet, amelyet megtámadtak és így az örökös nem juthatott az örökség birtokába. Az örökös Cseke Vince dr.-t tette állítólag felelőssé az örökség elvesztéséért. Cseke kényszerült a felelősséget vállalni és

200 ezer lejt térítet meg az örökösnek.

Ezzel az összeggel sulyosan lekötötte magát és váltógaranciát kellett nyújtania, amelyhez kezeset kapott. A váltó kezesé azonban már két hónappal ezelőtt közölte Csekével, hogy nem hajlandó tovább vállalni a garanciát. Csekének ez a váltótörténet nagyon sok gondot okozott és közeli ismerősei szerint ez lehetett egyenlen oka az öngyilkosságnak. Csütörtökön reggel a kályhában papírhamut találtak. Az öngyilkosság előtt Csekék alighanem elégettek valamit.

A rendőrség természetesen szélesebb körű nyomozással igyekszik megállapítani, mikor és hogyan távoztott el Cseke Kolozsvárról, hogyan szerezte be az öngyilkossághoz használt dolgokat és mi volt a közvetlen oka a megrázó tragédiának. Csekéné édesanyjával, öz. Kiss Jenőnével a rendőrségen közölték a borzalmas hírt. A nagykiterjedtségű család érthetően lesújtotta a halálhírről, amely egész Kolozsváron megdöbbenésszerű részvétet keltett. Cseke Vince 53 éves volt.

A hatalmas „Donau-Magdeburger“ konzern leányintézete a

„GAZDAK“ Ált. Bizt. R.t.

Több mint 100 millió saját vagyonán felül az öreg

„DUNA“

is garantál belföldi bírói illetékességgel. Kartellen kívül — Nagy díjengedmény. Felvilágosítások: Str. Reg. Maria (Deák Ferenc u.) 22. sz. alatt. Az igazgatóság a clujai főképviselet vezetőjével 1. évi május 1-től

Simon Izsó vezérliként bizta meg

Forradalom tört ki az arabiai Jemenben

LONDON, május 3. A Reuter távirati iroda Kairón át érkezett jelentése szerint az arabiai Jemenben forradalom tört ki. A felkelők, akik meg akarják dönteni a jelenlegi rezsim uralmát, kifosztottak egy fegyverraktárt s fegyveresen felvonultak az imám palotája elé. Több csoport behatolt a palotába, lemészárolták az őrséget és kardre hányták az imámot. A fejedelem fia, aki a legutóbbi Hedzsás elleni harcokban a csapatokat vezette, menekülni volt kénytelen. A jemeni forradalom hírére hedzsási részeről úrra meg indították a színes hadműveleteket s megkezdték az előnyomulást jemeni területen.

Az angol politikai körökben nyugtalanságot keltenek az arabiai hírek. Attól tartanak, hogy az arab tömegeket újra fanatizálni fogják a pámarabiai mozgalom érdekében.

Az amerikai közvéleményt továbbra is nyugtalanítják Japán imperialisztikus főrekvései Kinában

Newyork, május 3. A lapok közlése szerint az amerikai közvéleményt továbbra is rendkívüli mértékben nyugtalanítják Japánnak Kinával szembeni imperialisztikus törekvései. Amerikai részről jegyzéket adtak át Tókióban amelyben leszögezik azt a hivatalos álláspontot, hogy az Egyesült Államok kormányának a jövőben sem áll szándékában, hogy engedélyt kérjen Japántól, ha Kinának hadianyagot akar szállítani, vagy kölcsönt nyújt.

Egyidejű londoni jelentés szerint az orosz-mandszuri határvidéken mandzsuriai területen orosz katonai repülő-

gép kényszerleszállást végzett. A mandzsuriai kormány a vizsgálat lefolytatása után szabadá tette a lefoglalt gépet s mivel a leszállásra kényszerült orosz pilóták nem hajlandók visszatérni szovjetterületre, intézkedés történt aziránt, hogy a gépet mandzsuriai pilóta vezesse át a határon. Erről értesítetik a szovjetkormányt.

Sanghai jelentés szerint a nankingi kormány csapatai új visszavonulásra kényszerítették a csiangszi kínai kommunista haderő 3., 6. és 14. hadosztályait. Az ütközetben félezer volt a kommunista halottak száma.

A multévi vasuti műhelysztrájk szervezői a kolozsvári törvényszék előtt

Cluj-Kolozsvár, május 3. Ma került a kolozsvári törvényszék Decusaru tanácsa elé a mult év februári CFR műhelysztrájk szervezőinek pere. Mint ismeretes 1933 február 13-án sztrájkba léptek a kolozsvári CFR munkások egyrészt szolidaritásból az ugyanakkor sztrájkoló bukaresti CFR munkásokkal, másrészt pedig a sztrájkkal tiltakozásukat akarták kifejezni a bérleszállítás és az elbocsátott munkások miatt. A sztrájk szervezőit annakidején a rendőrség letartóztatta és néhány héti vizsgálati fogságban voltak a kolozsvári ügyészségben. A sztrájk szervezői közül Bojan, Markovicsot, és Magyarosit a kolozsvári hadbírószék nemrég ítélté el sulyosan, mert kommunista röpedulákat talált náluk a rendőrség ez év februárjában. Az ügyészség a Marseau-Mironeseu törvény alapján helyezte vád alá a munkásokat, mert a vádirat szerint nem a bérleszállítás ellen tiltakoztak a vádlottak, hanem ennek az ürügye alatt kommunista propagandát fejtettek ki a munkások között.

A mai tárgyaláson a vádlottakon kívül beidézték tanuként tizenhárom CFR munkást, számos művezetőt és mérnököt, a délután folyamán kihallgatták Grofsoreanu és Tibelianu mérnököt. Grofsoreanu és Tibelianu mérnökök nem voltak okuk sztrájkba lépni a bérleszállítás miatt, mert a legrosszabbul kereső munkás jövedelme is meghaladta havonként a 2500 lejt.

— Ez nem így van — mondja a vádlott Bojan. — A bérleszállítások után — folytatja — volt olyan munkás, aki csak 900 lejt keresett havonta.

— Ez lehetetlen — válaszolja Grofsoreanu mérnök.

— De igaz — felelik kórusban a teremben lévő munkások.

Ezután Tibelianu mérnök kihallgatása következik, aki kronológikus sorrendben elmondja a sztrájk napján történeteket és név szerint megemlíti azokat a munkásokat akikre pontosan emlékszik a tüntetők közül.

A tanúk kihallgatását a késő délutáni órákban még folytatják.

TURISZTIKA

A Haggibbor Turisztikai Szakosztálya május 6-án, vasárnap autós kirándulást rendez a richelieu vízészéhez. Részvételdíj vendégeknek 95, tagoknak 85 lej. Indulás reggel 5 órakor a Haggibbor klubtól, Calea Victoriei 10. Jelentkezni péntek estig bezárólag az Aréna sportüzletben, Piața Unirii 5, lehet.

Archívó

Takarekpénztár Rt. május 17-én délután 4 óráig tanácsstermben ülést tart. V. rendes közgyűlési ülést tartanak. Igazgatói bizottság jelentése az országos tanácsadásról. Felmentvény elhelyezéséről. Határozatképtelenül. 1934 május 27-én fog meg. Határozatképtelenül. 1934 május 27-én fog meg. Határozatképtelenül. 1934 május 27-én fog meg.

PROTESEK

elvallálna nagy... vagy bizományi... név" aat a kiadó... gu orth. kóser... eladó, Feuerhoitz... ba konyha és fürdő... Lajos ucca 21 alatt... gyar, német gyors... k óparvállalathoz... tyánymásolatokkal... "jeligére a ki... t üzlettel rendel... zó férjhez menne... z, kinek foglalko... van. Teljes című... "jeligére a ki... t menne 28-40... emberhez, kinek... feltétlen pénzre... vagy elvált nem... veleket „Komoly”... re érkezett leve... meg. Már nem

Apró érdekességek a május 4-én megnyitandó Budapesti Nemzetközi Vásárról

Megindult Budapesten a nagy idegenforgalom

Budapest, május 3. Ma, pénteken, május 4-én megnyitandó a Budapesti Nemzetközi Vásár. Szinte hihetetlen, hogy milyen óriási változást jelent Budapest életében, külső képében ez a nagy propagandaesemény. A közönség már a pályaudvaron látja, hogy rendkívüli napok elé néz a város. A pályaudvar esernoka tele lobogóval. Nemesak a magyar, az összes szomszédos országok színei és számos nyugati állam zászlója is ott lobog már a nagy érkezési esernokokban. Látszik: nemzetközi közönséget várnak. Ezt mutatják a felirások is, amelyek a legkülönbözőbb nyelveken elhelyezve a főváros lakás-elosztó irodájának pályaudvari kirendeltségéhez igazítják a közönséget. Április 28. óta érvényes a vásár utazási kedvezménye, azóta ezek az irodák permanenciában vannak. Percek alatt elintézik a legkülönbözőbb igényeket. Csak Isten a megmondhatója, hogy mennyit tud kérdezni az idegenből Budapestre szakadt vásárlatókat. De a főváros tisztviselői mindvégig udvariasak. Ha lehetne, egyszerre három nyelven is beszélnének, csak hogy mindenki azonnal megkapja a választ, azonnal hozzájusson a neki legjobban megfelelő szálláshoz. Künn az utcákon megint lobogóerdő. Az esti órákban pedig díszvilágítás. A színházak ünnepi programja is megindult. A kabarekban külön vásárszámokat hoz a műsor. Nappal pedig egymást követik a külön események. Futballmeccsek, regatták, box- és vívóbajnokságok és a legnagyobb attrakció: a vásárral egyidőben rendezett autósportok. Ennek is van különösen kimagasló eseménye. Május 6-án és 12-én reflektorvilágítás mellett a Királyi Magyar Automobil Club autó- és motorkerékpársorozat rendez Budapesten most elkészült új üteget. Senyypályán s ezeken a versenyeken számos magyar és egyéb külföldi moteroson kívül 120 olasz motorkerékpáros is felvonul. A vásár nemzetközi hírneke örövendő eseménye igen érdekes ide-

geneket is vonz Budapestre. Itt tartózkodik egy álló hétig India nábobja, a rampuri maharadzsza, ide várnak 200 török notabilitást, köztük minisztert, államtitkárt, képviselőket, szenátorokat és a török gazdasági élet számos vezetőjét. Olaszországból is ilyen vendégeket várnak. Az egyik olasz kőműveseket már el is neveztek az „excellencia” vonatának. Az olasz magyar gazdasági kongresszusra jönnek ezek az előkelőségek, akikkel egyidőben Budapestre várják a bukaresti kőműveseket, a Szófia felől érkező notabilitásokat, közel ezer lengyel kereskedőt, Jugoszlávia és Csehszlovákia bevásárlóit és még sok ezer más érdekes külföldi látogatót.

Künn a Városligetben egyébként a vásár készen áll. Várja az első látogatókat. Számtalan érdekessége sorából csak néhány apróságra utalunk: a törmelék iparcikk között szerényen megfogadódik egy apróalkiállítás is. A baromfiak, házinyulak, mókások s egymás között primadonnák, a kanári madarak, amelyek között száz eltérő fajtát mutatnak be. Idetartoznak a gazdag gyermekek kedvence játszóterei, a setlend ponnik is. Nyugaton most divat krokodilust tartani. A vásár alkalmi kiállításából az új háziállatból is bemutat néhány példányt. Pikáns látvány lesz a külföldi résztvevőknek szánt néhány pavillon, ahol egymás mellett vékony deszkafalakkal elválasztva foglal helyet Ausztria és Németország idegenforgalmi kiállításai. Autogramot is lehet kapni a vásáron, még pedig értékeset. Az egyik nagy magyar színházi lap megszervezte a legnépszerűbb magyar színészeket és írókat, akik a vásár egész tartama alatt rendre aláírják a közönség által bemutatott emléklapokat. Es hogy tévedés ne essék, megmondjuk előre, a színészek ezzel a kulturpropagandát szolgálják. A közért dolgoznak, tehát ingyen.

Május 3-tól szeptember 26-ig A ROMÁN ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTÉK a milliomosok új csoportját fogja megteremteni.

Barátai, szomszédai, ismerősei gazdag emberek lesznek, mert játszanak a sorsjátékon.

Őn is lehet a szerencse választottja és gazdag lehet, ha sorsjegyet vásárol.

A szerencse Önre mosolyog és nem kíván semmi erőfeszítést. Vásároljon még ma egy milliókat érő sorsjegyet.

A román állami sorsjáték

EGÉSZ ERDÉLY legnagyobb és legszerencsésebb főelárúsítása

Banca Ilescu S. A. Cluj
Még ma is vásárolhat sorsjegyet!! Telefon: 11-54.

Főelárúsítóhely:

Economia S. A. Cluj, Piata Unirii 23.
Telefon: 759.

Révész Ernő főelárúsító Targu-Mures jelenti:

Az előző sorsjátékban kifizettünk szerencsés játékosainknak:

Dec. 8-án	20981	számu sorsjegyre	1.000.000
Febr. 1-én	15228	számu sorsjegyre	1.000.000
Okt. 20-án	17506	számu sorsjegyre	300.000

Rendeljen Ön is e szerencsés kollekcióból. — Messzemenő diszkréció. — Azonali posta szétküldés. Ccc 43030.

Főelárúsító:

Kereskedelmi Hitelintézet Rt.
Cluj, Piata Unirii 20. Telefon: 40.

Megjelent!

Reffenetes Adolf

tragikomikus epósa, illedelmes jambusokban, kellemetes rövidséggel, melyben megvagyon énekelve a braunauji mázolólegény csodálatos pályafutása — a létra alsó fokától a kancellári székig.

Zsidóknak fölöttebb javallva írta:

Salamon László

Egyszerre fog sírni és nevetni rajta!

Azonnal rendelje meg az Uj Kelet könyvosztálya útján. Ara 20 lej és portó.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Öméltósága salförje operett bemutató. Teljesen elkészült az operett együttes Békeffy-Gyöngy Pál legújabb operettjével, amely a budapesti Magyar színházban óriási siker mellett kerül még ma is színre. A vidám témájú, melódikus zenéjű táncos operett az igazgatóság teljesen új és pazar kiállításban hozza színre. Az operett öröngös táncait a népszerű Teban táncművész tanította be, aki maga is szerepel két ragyogó táncszámmal az előadás keretében. Az Öméltósága salförje, pénteken, szombaton, vasárnap, hétfőn és kedden este szerepel a színház műsorán, a főszerepekben Erényi, Stefánidesz, Bárdi, Miklóssy, Tompa Béla, Mészáros, Réthely, Rajnai és Stoll Bélával.

Szombati és vasárnapi 10 és 17 lejes helyaru előadások. Szombaton délután 4 órákor Az ember a hid alatt, vasárnap délelőtt 11 órákor az Abris rózsája, vasárnap délután 3 órákor Hamupipőke gyermek darab kerül színre. Mindhárom előadást 10 és 17 lejes helyárrakkal tartják meg.

Bál a Savoyban. Az idei szezon egyik legnagyobb sikerű, nagy kiállítású operett ujdonsága a Bál a Savoyban kerül színre vasárnap este 7-edszer rendez helyárrakkal.

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Péntek este 8 órákor: Faust és Valpurgis éj.
Szombat délután 3 órákor: Szeyvillai hercegbély.
Vasárnap délután 3 órákor: Álarcosbál.

MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Péntek: Öméltósága salförje. (Békeffy-Gyöngy Pál brilliáns új operettje. Először.)

Szombat d. u. 4kor: Ember a hid alatt. (Indig Ottó ujdonsága 10 és 17 lejes helyárrakkal.)

Szombaton este 9kor: Öméltósága salförje. (Operett-ujdonság 2.odsor.)

Vasárnap d. e. 11kor: Abris rózsája. (10 és 17 lejes helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 3kor: Hamupipőke. (Nagy gyermekelőadás, táncokkal, énekkel, mókákkal, 10 és 17 lejes helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 6kor: Öméltósága salförje (Operett 3.adszor.)

Vasárnap este 9kor: Bál a Savoyban. (Operett-ujdonság 7-edszer.)

Hétfő fél 9kor: Öméltósága salförje. (Operett 4.edszer.)

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Péntek 3, 5, 7 és 9 órákor:

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor:

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:

Dalol a szívem. Jan Kiepura legújabb slágere, zenéjét szerezte Robert Stolz, a nő főszerepben: Marta Eggerth.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Péntek 3, 5, 7 és 9 órákor:

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor:

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:

Viktor vagy Viktória. Szenzációs operett-sláger, főszerepekben: Renata Müller és Hermann Thiemig.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Péntek 3, 5, 7 és 9 órákor nagy premier: Két jómádár. Kétféle zenés vígjáték-sláger. Paul Hörbiger és Fritz Kampers-vel. Olesó nyári helyárrak: 15 és 20 lej.

4. május 4.

26-ig SORSJÁTÉK

3 millió
3 millió
2 millió és
darab
1 millió
1000.000
1000.000

11-54.

23.

jelent:

et Rt.

40.
megjelen!

és portó.

HIREK

Előfizetők figyelmébe! Felkérjük előfizetőinket, hogy a májusi költőzködések alkalmából esetleges cím és lakásváltozásukat kiadóhivatalunkkal idejekorán közöljék, nehogy a lap kézbesítése fennakadást szenvedjen.

Átszállították a hadbírószágra a pénzespostás két fiatalos merénylőjét. Ma reggel kilenc óra tájban a központi rendőrségről a hadbírószágra szállították a szerda délelőtti pénzespostás elleni merénylőt két fiatalos merénylőt, ahol még ma vagy holnap megkezdik a kihallgatásukat. Ami az idősebbik merénylőt illeti, kiderült, hogy már évek óta ideggyógyi kezelés alatt állott, ami valószínűleg teszi, hogy bűnügyi szempontból nem teljesen beszámítható.

A genfi városi tanács nem akarja szanálni a válságba került Discontbankot. Genfben jelentik: A kanton- és a városi tanács több tagja elutazott Bernbe, hogy dr. Mayer szövetségtanácsos, pénzügyi reosztónal tárgyaljanak a válságba került genfi Discontbank ügyében, amelynek elhatározott szanálását a genfi városi tanács megtagadta.

Újabb nehézségek merültek fel a hitelezők és a német Birodalmi Bank között a transfertárgyalásokon. Hágából jelentik: Több lap értesülései szerint Berlinben a transfertárgyalásokon a hitelezők és a német Birodalmi Bank között újabb nehézségek merültek fel. Az albiztosítók folytatják ugyan a munkát, nagy gonddal tanulmányozzák mindazokat a jogi és statisztikai adatokat, amelyek a helyzet tisztázását elősegíthetik, de a jelek arra mutatnak, hogy komoly szembenállás esete forog fenn a hitelezők részéről.

A has gyakori teltsége, a rekesz erősebb feltelődése, májtáji fájdalomak, emésztési nehézségek, gyomorbeli hurut és sárgaság a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által megszüntethető és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértőlulások ellensúlyozhatók.

Fehérnemű kiosztás a kolozsvári Árvagondozóban. Április 29-én, vasárnap délelőtti ünnepélyes keretek között osztotta ki a kolozsvári Árvagondozó vezetősége a gondozottjai számára készített új fehérneműket. Mintegy 100 árva gyűlt össze ebből az alkalmából az Árvagondozó papuceai helyiségében, ahol dr. Leitner Pál elnök irányítása mellett a hölgybizottság tagjai személyesen adták át minden árvának a fehérneműjét. A felruházási akciót a nyaraltatási akció követte, mely a beteg és gyógykezelésre szoruló árvák ápolását célozza. Mindkét nemes ténykedése az Árvagondozónak a béli akcióra vezethető vissza, mely az anyagi alapot nyújtja ugy a felruházási, mint a nyaraltatási akciónak. A szociális jóléti munkának egyik legproduktívabb ága a zsidó árvagondozás, mely nem pillanatnyi segílyre szorítódik, hanem konstruktív nevelő munka, mely a társadalom és a zsidó közösség produktív tagjává neveli a zsidó árvákat.

Utazzon Palesztinába

Hetenként kétszeri rendszeres utazás, csoportosan és egyénileg a Regele Carol, Polonia, Risveglio és Progresso hajókkal.

Rendkívül előnyös árak.

Információkat és prospektust ad a

„LEVANT“

Societate Anonimă de Voiaj București, Str. Smărdan 11. Tel. 3-29-83.

Epe- és málybetegségeknél, elsősorban epehólyagkatarrus, epeköképződés és sárgaság eseteiben a mindig enyhe hatású természetes „Ferenc József” keserűviz a hasi szervek funkcióit élénkebb tevékenységre serkenti.

Kiepura film a Select mozgóban. Nagyon jó filmet vetítenek most a Selectben „Dalol a szívem” címen, amelynek főszereplője Kiepura, a híres lengyel tenorista. Környezete egy daltársulat, amely Monte Carlóba utazik, hogy vendégszerepeljen az operában. De az uton szomorú telegramot kapott a hajón az igazgatójuk. Nem engedik játszani a társulatot, mert az igazgató elismert márkás énekesekhez ragaszkodik. A bohémek nagy bajban vannak. De ahol legnagyobb a veszély, ott legközelebb a segély. Egy leány, aki „fekete” utasként jött a hajón az igazgatóval való (tisztai) barátkozása révén megmenti a helyzetet. A film bővelkedik nemcsak mulatságos helyzetekben, hanem a jesterü trükkökben. Az opera előtt dalos jelenet, vagy az ének a kártya teremben pártatlan a maga nemében. A darab tempóját Paul Kemp, a kitünő komikus viszi, nagyon jók benne Paul Hörbiger a hülye színgazgató és Martha Eggert a fekete utas szerepében. (sz.)

Orvosi hír. Dr. Weinberger Zsigmond orthopaed szakorvos rendezőjét áthelyezte Str. Neuculea 8. alá. (Korniss ucca. Barátok templomával szemben). Telefon 6-18.

Újabb bombamerényletek Spanyolországban. Madridból jelentik: Saragosában az anarchisták a város több pontján bombákat robbantottak. Két asszony életveszélyesen megsebesült. A hatóságok letartóztatásokat eszközöltek.

GRAEF PÁL kályha mintaleraikat
CLUJ, Piața Unirii 8., az udvarban.

Május 7-én Szófia érkezik Jectics jugoszláv külügyminiszter. Szófiából jelentik: Jectics jugoszláv külügyminiszter május 7-én hivatalos látogatásra a bolgár fővárosba érkezik. A bolgár kormány a határtól különvonatot biztosít Jectics rendelkezésére.

Eljegyzés. Döblinger Fanny Saturna és Ganz Dezső Oca Sugatag jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Egy liter törkölyt ivott és meghalt a négyéves kisfiú. Nagyváradról jelentik: Réy községben tragikus gyermekszerecséltenség történt. Heilprin Emanuel kocsmáros négyéves kisfiát egyedül hagyta otthon. Alig egy félóra volt egyedül a kisfiú és ezalatt egy liter törkölypálinkát megivott. A szeszmérgezés tünetei hamar jelentkeztek a gyermeknél, aki — mielőtt orvos jöhetett ki hozzá — meghalt.

Május 4—14. Jegyezze meg mindenki ezt a dátumot. Ekkor lesz a Budapesti Nemzetközi Vásár.

Az ipar és tudomány szakembereihez: Minden magyar, német, francia, angol folyóirat és könyv megrendelhető és előfizethető. — Könyvek szállítása utánvéttel, folyóiratok előfizetése: Lepage-nál Cluj. A lapokat közvetlenül kapja a kiadótól. Kérjen ingyen jegyzéket Lepage-tól, Cluj.

Törvénycímár. Rég érzett hiányt pótol dr. Rösler Viktor most megjelent törvénycímár, amely az 1919. jan. 1—1934. április 15-ike között hozott törvények és rendeletek áttekinthető címanyagát és megjelenését tartalmazza. A román nyelvű munka ára franco 120 lej. Megrendelhető az összeg beküldésével dr. Rösler Viktornál, Cluj, strada Ing. Poezji 5.

Péntek esti istentisztelet. A Ferdinánd király uti nagytemplomban a péntek esti istentisztelet folyó hó 4-én este fél nyolc órakor kezdődik, melyen már közre működik az új állandó énekkar.

Két távolkeleti hatalom kislejtett repülőgépeket vásárol. Londonból jelentik: A Daily Express szerint két távolkeleti hatalom képviselői Londonba érkeztek, hogy az angol légihaderők kislejtett repülőgépeit saját légi haderejük számára megvásárolják oktatási és gyakorlati célokra. Az egyik külföldi tiszt 3500 kilométer távolságból érkezett szak értővel együtt és két napot töltött a rak tában. A szakértők különösen érdeklődtek a repülőgépek újabb szerkezeti gépfegyvertartó és bombavető készülékei iránt és megállapították, hogy a gépeket alig 150 font költséggel ismét kifogástalan állapotban lehet helyezni.

Hármas akasztás Angliában. Londonból jelentik: Angliában hármias akasztásra készülnek, amire 1866 óta nem volt példa, amikor Londonban három embert akasztottak fel egy rendőrmeggyilkolása miatt. Az Old Bailey, a legrégebbi angol büntetőtörvényszék ugyanis halálraítelt három fiatalembert, mert megölték és kirabolták magányos surreyi házában Juliet Rayt 78 éves matronát. A halálraítelték között két nős ember van. A három delikvens: Leslie Martin, Henry Andell és Thomas Postt egyszerre akasztják fel, ha csak a fellebbezési bíróság meg nem változtatja az ítéletet.

Nemzetközi sajtókonferencia Párizsban. Párizsból jelentik: Párizsban tegnap ült össze a sajtanalizis módszereinek egy ségesítését elősegítő nemzetközi diplomáciai konferencia. Tizenhat sajtótermelő ország, közöttük Magyarország is elküldte hivatalos képviselőjét a kongresszusra, amely a Nemzetközi Mezőgazdasági intézet helyiségében tartja üléseit a holland Swaving elnökle alatt. A konferencia egy nemzetközi sajtóvizsgálati egyezményt fog kidolgozni, melyet azután az érdekeltek államok kormányai elé terjeszt.

Csehszlovákiában újra bevezetik a rendjeleket. Prágából jelentik: A csehszlovák kormány azzól a tervvel foglalkozik, hogy rövid időn belül újból bevezeti a forradalom után betiltott rendjeleket. A kormány ugyanis a rendjelek bevezetésevel új bevételi forrásra akar szert tenni.

Zsidóság, kereszténység, germánosság. Faulhaber bíboros, müncheni érsek világhírű beszédei, röpiratai 130 oldal 54 lej Lepage-nál Cluj. Kérjen judaika jegyzéket.

Ha az apacsok sorsjegyét kihuzzák. Párizsból jelentik: Egy apacsbanda, mely együttessen vett sorsjegyet, 10 ezer frankot nyert és ennek örömeire tegnap este lakomát rendezett Bagnolletben. Durrogatok a pezsgőspalackok, nagy volt a vígasság, mikor három apacs a vezetőtől követelte, hogy a rájuk eső összeget adják ki nekik készpénzben. Kérésüket a vezető nem teljesítette, mire hárman revolvereket és töröket rántottak elő, alálamos lett a dulakodás és a végén egy halott és ké sulyos sebesült hevert a földön. Azt az apacost, aki társát leszurta, a többiek félholtra verték, míg a rendőrség a helyszínére érkezett és összefogdosta a veszedelmes társaságot.

Minden rendszerű TÖLTÖTTOLLAT, a legkomplikáltabb törőseket is, javítjuk. Javított tollakat felfolyezve, mint új tollat kapja vissza. Régi hasznavehetetlen tollat becserejük, vagy kivámságá szerint átalakítjuk. Töltőtollak tisztítását, ujonnan polirozva 15 lejért vállalunk. Javítások garancia mellett történnek. FEHER írógépvállalat és töltőtolljavító műhely Cluj, Str. Reg. Maria 2. Telefon 11-09. Kérjük a címre ügyelnünk!!!

Természetes gyógymód és táplálkozás

Írta: Dr. Bucsanji Gyula főorvos. I. rész tartalma: A legkülönbözőbb betegségek megelőzése. II. rész tartalma: A betegség természetes gyógykezelése. — A hatalmas, minden részletre pontosan kiterjedő könyv ára 120 lej

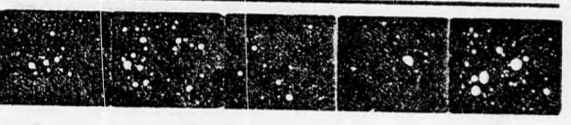
Lepage-nál Cluj
Kérjen ingyen nagy jegyzéket.

Erdélyiek!

Ha Pestre jönnek keressék fel 60 év óta fennálló cégünket, ahol meglepően alacsony áron vásárolhatnak uridivat cikkeinkből.

- Finom puplin ing színes vagy fehér 2 gallérral P. 7.50
- Tropical sporting minden színben P. 5.50
- Aljónadrág jó minőségben P. 2.80
- Nyakkendő divatszínekben P. 1.80

LUSTIG EDE
BUDAPEST. Rákóczi ut. 4.

NAPRÓL NAPRA

A nemzetközi filmvilág nagy szenzációja most az a tiltakozó levél amelyet Zola Emil fia, Jacques Emile Zola és leánya, Denyse Leblond Zola intéztek három francia testülethez. Az első levelet a francia szinpad szerzőkhöz (illetve Henry Kistemaeckers elnökhöz), a másodikat a francia írók egyesületéhez, a harmadikat a francia mozieszületéhez írták és tiltkoznak benne egy amerikai filmgyár „Nana” című filmje ellen, amely edesapjuk nagy regényének filmváltozata lenne... „Soha szemtelenobb hamisítás nem történt — írják a levélben —, mint ez a megfilmesítés. Ennek az amerikai filmnek semmi köze sincs edesapunk regényéhez, csak éppen a címe van meg belőle. Az egyetlen amerikai szcenáriumíró valószínűtlen történetet agyal ki, amely olyan naiv, hogy sírni kell...” A francia művészeti világ most kiváncsian várja a filmgyár választ, hogyan fogadja majd a Zola leszármazottak támadását.

Párizsból jelentik: A jövő héten arverésre kerül Párizsban Napoleon halotti maszkja, amely ezidőszent a Domodov hercegi család tulajdona. A halotti maszkot annak idején Antonio Marchi dr. készítette Szent IJona szigetén. A maszk egy ébenfeszékényben van elhelyezve, amely kicsinyített másolatát Napoleon szarkofágjának. A halotti maszk értékét huszezer frankra becsülik.

Hétfőn nyílt meg Londonban a Covent Garden színház tavaszi operakiklusa Beethoven Fidelio-jának előadásával. A zsfölöség megett nézőtér a szokásos kárpátos képet nyújtotta. A „gyémánt, félkör”-nek nevezett páholyosor hölgyeknek fején az idén diadémok helyett inkább drágaköves partákat lehetett látni. A karzatlatogatók már pénteken kezdtek sorba állani, hogy jobb helyhez jussanak. A várakozókat hozzátartozóik időnként felváltották.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

„Besztercei”. Levelezőlapja csak ma jutott kezünkhez, mert a posta tévedésből más lapnak kézbesítette. Tudomásunk szerint Romániában török konzulátus Konstancán és Bukarestben van. A bukaresti címe: Konsulatul Turc, Bucuresti. Románul és franciául is írhat.

„Kiváncsi”. Névtelen levelekre nem válaszolunk.

„Különbözeti”, Simleul. Még nincs rendet a vizsgák pontos dátumát illetőleg. Ezirányban sziveskedjék a Tanügyi Inspectorátussal érintkezésbe lépni.

J. J. Satu-Mare. Ha egy belföldi rabbinál három évig egyfolytában tanul, az erről szóló igazolás képezi a képesítést. A katonai szolgálattól való felmentés elnyeréséhez vizsgázni kell egy a kultuszminisztérium által kinevezett bizottság előtt. Az újabb rendelkezések szerint rabbi csak az lehet, aki legalább négy középfokú előképzettséggel bír.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Genfben rendkívül kedvezően ítélik meg Barthou római útjának kilátásait

Az új lengyel-francia titkos katonai szerződést júniusban írják alá. Béranger francia szenátusi elnök félhivatalos jellegű tárgyalást folytatott Mussolinival

Genf, május 3. Ugy hírlők, hogy már közelebről hozzáfognak a francia-lengyel katonai szerződés módosított formájának megszövegezéséhez. A terv az, hogy a két vezérkar közötti kapcsolatot a mai helyzetnek megfelelően rendezzék. Az új titkos katonai szerződést, amely mindkét országnak csak javára fog valni, előreláthatólag június folyamán fogják aláírni. Ezt megelőző Pétain marsall francia hadügyminiszter lengyelországi látogatása, aki szintén a szerződés módosítása ügyében fog tárgyalásokat folytatni Varsoóban.

A genfi nemzetközi politikában szerepet játszó körökben megállapítják, hogy Francia- és Olaszország viszonya az utóbbi időben gazdasági téren javult. Barthou római látogatásának kilátásait kedvezően ítélik meg.

A Journal de Geneve megállapítja, hogy Franciaország érdekei sok kérdésben azonosak az olasz érdekekkel, s így semmi akadály sincs annak, hogy a két ország politikája egy irányban haladjon. A lap a hathatós együttműködés megkezdését várja Barthou római útjától. Genfi körökben hangoztatják, hogy a francia külügyminiszter római látogatása a jelenlegi nemzetközi helyzetet tekintve rendkívül jelentőségűvé válhatik, mert lehetővé teszi a személyes érintkezést. Az elmúlt években a világ minden országából voltak felelős államférfiak az olasz fővárosban, francia aktív miniszter egyet leánya sem.

Párizsban egyébként lehetségesnek tartják, hogy Barthou belgrádi és bukaresti útja előtt utazik Rómába.

Párizs, május 3. A Matin római jelentése szerint az olasz fővárosban tartózkodó Beranger, a francia szenátus külügyi bizottságának elnöke, másfélórás félhivatalos jellegű megbeszélést folytatott Mussolini olasz miniszterelnökkel, aki De Chamberun római francia nagykövete jelenlétében fogadta a francia szenátort. Az egészecsere a francia-olasz jó viszony megteremtésének lehetőségéről folyt. A lap úgy értesül, hogy az együttműködés jövője attól függ, hogy Olaszország a népszövetségi keretek között mennyiben hajlandó a francia biztonsági igényeket honorálni. Barthou római utazására csak akkor fog sor kerülni, ha már tisztázták az előzetes kérdéseket.

Csak 20 óra harca után sikerült a párizsi ucca rendjét helyreállítani

Párizs, május 3. A Jeanne d'Arc kerületben a tegnapi délután folyamán sikerült csak a baloldali szélsőségeket összes állásaikból kivetni s helyreállítani a kerület rendjét. A huszórás harcban haslövés, kapott rendőrdandárparancsok állapota válságosra fordult. A kerületben az összes kommunista letartóztatottak száma 183.

Egyidejű jelentés szerint a Jeunesse Patriotique ifjúsági szervezet Versaillesben nagygyűlést rendezett. A demonstráció miatt a kommunisták ellentüntetést szerveztek, amelynek során a politikai ellenfelek között véres összeütközések támadtak. Több sebesültet kórházba kellett szállítani. A karhatalom csak többszöri megerősítések bevétele után tudott urra lenni a helyzeten.

Párizs, május 3. A Stavisky-botrány ügyében vizsgálatot folytató parlament bi bizottság kihallgatta Laval gyarmatügyi minisztert, valamint Raoul Péret, volt igazságügyminisztert. Több lap támadást intéz a bizottság ellen. Azt hangoztatják, hogy eltussolni igyekezik a politikuskok botlásait. A Jour azt írja, hogy igen kevésként ítélik meg a büntetéseket. A parlament bi bizottság már lépéseket tett abban az irányban, hogy Pressard volt Főállamügyész visszahelyeztessék állásába. Ennek a lap szerint beláthatatlan következményei lesznek. A Quotidien kritikát gyakorol a

Prince-gyilkosság nyomozása felett. Céltudatos hírekkel — írja a lap — olyan zavart idéztek fel a gyilkosság körül, hogy már teljesen kilátástalan a gyilkos kilétének megállapítása.

Párizs, május 3. A késő délutáni órákban érkezett jelentések szerint több külvárosban az elmúlt éjszaka folyamán kiújultak a kommunista zavargások. Néhány ponton barrikádharok folytak. Számos sebesülés történt. Reggelre nagyjában mindenütt helyreállították a rendet.

Új kémkedési ügyet lepleztek le Párizsban

Párizs, május 3. Új kémkedési ügyet lepleztek le. A lapokban közölt apróhirdetés szerint tőkepénzes hajlandó katonai tiszteket kölcsönrel kíségeteni. Az apróhirdetésre felhívták a kémelhárító osz-

tály figyelmét. Kiderült, hogy a tőkepénzes, egy Krasse nevű kurland származású ember a keleti határerődív titkainak megszerzését tűzte ki céljául s ennek érdekében több tiszteket nyújtott kölcsönt. Több letartóztatás történt a leleplezett kémkedés ügyében.

Anglia légi védelmi paritást fog követelni Franciaországgal

Párizs, május 3. Diplomáciai körökben elterjedt hírek szerint Anglia a legközelebbi genfi lezserelési ülészakon légi védelmi paritást fog követelni Franciaországgal s csak akkor járul hozzá ahhoz, hogy légi flottáját ne fejlessze, ha általános légi fegyverkezési csökkentés következik be. A legközelebbi angol minisztertanács foglalkozni fog Anglia ezen új igényével.

CAPITOL MOZGÓ

A hét szenzációja!

NIBELUNG

A világ legszebb, legsodálatosabb hősköteménye. Rendezte: Fritz Lang.
Zeneje: Richard Wagnertől. 3 óras előadások 3, 6 és 9 óras kezdettel!

Csak most vált közismertté, hogy március 17-én Göring lemondott a porosz belügyi tárcáról

Berlin, május 3. A birodalmi reform végrehajtásával kapcsolatban hétfőn új birodalmi tárcát rendszeresítették. A közoktatásügy irányítása eddig az egyes tartományi kormányok hatáskörébe tartozott s közoktatásügyi miniszter tere nem volt a berlini központi kormányzatnak. Most, hogy a tartományi kormányok hatáskörét a birodalmi reform életbeléptetésével lényegesen megszűkítették, a kormány elhatározta birodalmi közoktatásügyi tárcát rendszeresítését s Hindenburg elnök hétfőn már ki is nevezte az új birodalmi minisztert Rust porosz kultuszminiszter

személyében Rust hivatalos címe: a tudományok, nevelés és népoktatás birodalmi minisztere. Hatáskörébe tartozik az egész nevelésügy, közoktatásügy és a tudomány valamennyi ága.

Most vált csak közismertté, hogy a birodalmi reformmal kapcsolatban Göring porosz miniszterelnök már március 17-én lemondott a porosz belügyi tárcáról azzal az indokolással, hogy külön porosz belügyek már nincsenek és ezeknek az ügyeknek az irányítását a birodalmi belügyminisztérium vette át.

A németországi tanulmányuton lévő jugoszláv újságírók feltűnő németbarát nyilatkozata Berlinben

Németország messzemenő kedvezményeket nyújtott Jugoszláviának az export terén

Berlin, május 3. A németországi tanulmányutra Berlinbe érkezett jugoszláv újságírók tiszteletére bankettet rendeztek, amelyen von Papen birodalmi kancellár helyettes is megjelent. A helyettes kancellár beszédet mondott, amelynek során a vendégek üdvözlése után bejelentette, hogy a birodalmi kormány örömmel vette tudomásul a hírt, hogy Belgrádban a jugoszláv-német új kereskedelmi szerződést aláírták. A jugoszláviai hírlapírók szónoka válaszában tolmácsolta Jugoszlavia népeinek rokonszenvét Németország iránt s azt hangoztatta, hogy hazájában mindenki tudatában van an-

nak, hogy Hitler nemzeti forradalmával nemcsak Németország, hanem Európa érdekét is szolgáltatta.

Újabb berlini jelentés szerint a jugoszláv-német kereskedelmi szerződés keretében Németország messzemenő könnyítéseket nyújtott a jugoszláviai exporteiknek s így nagyobb mértékben fogja tudni elhelyezni agrártermékeit is a német piacon, mint eddig. Jugoszlavia részéről viszont a német iparcikkeknek biztosítottak importkedvezményeket, részben a legtöbb kedvezmény elve alapján, részben a különleges vámkedvezmények révén.

Tizennyolcmilliárd lesz az új költségvetés

Bucaresti-Bukarest, május 3. Slavecu pénzügyminiszter tegnap a költségvetési bizottság ülésén exozot tartott. Az új költségvetés 18 milliárdban van megállapítva (a Tempo című lap 21 milliárdról számol be) és kérte, hogy minden vonalon állítsák be a 15 százalékos csökkentést az elmúlt évi költségvetéssel szemben.

Dolgozik a parlamenti bizottság az új büntető-törvénykönyvön

Bucaresti-Bukarest, május 3. Ma délután összeült a szenátusban a kamaraszenátus vegyes bizottsága, amely az új büntetőtörvénykönyv előkészítő munkálatait végzi. Antonescu igazságügyminiszter, majd Toni Piեսcu, a bizottság elnöke szólaltak fel, ismertetve a javaslat főbb irányvonalait, azután megállapították a bizottság munkarendjét. A bizottság hétfőtől kezdve naponta 6-8-ig tart ülést a szenátusban.

Csak a jövő héten fejezik be a kisantant konferenciát

Bucaresti-Bukarest, máj. 3. A lapok kihangsúlyozzák a kisantant gazdasági konferenciájának jelentőségét. A római egyezmény után nem a politikai jellegű kijelentéseknek van meg az igazi jelentőségük, hanem annak, milyen mértékben tudja a három kisantant állam gazdasági együttműködését képiíteni és mit jelent ez az együttműködés?

A bizottságok munkája az összes részletkérdésekre kiterjed és a jövő héten fog csak befejezést nyerni.

Görög bizottság érkezik Romániába

Bucaresti-Bukarest, május 3. A kormány hivatalos értesítést kapott, hogy május 11-én érkezik Bukarestbe egy görög delegáció, amely a május 15-én lejáró kompenzációs egyezmény meg hosszabbítására fog tárgyalásokat folytatni. Miután a tárgyalások valószínűleg tovább fognak tartani május 15-nél, addig is ideiglenesen meghosszabbítják az egyezményt.

Otvenszázalékos kedvezmény a szebeni vásárra

Bucaresti-Bukarest, május 3. A CFR 50 százalékos kedvezményt nyújt személyvonatokra a sibiu-i vásár (június 20.—július 12.) látogatóinak.

A komplottért elítélt katonák is fellebbeztek a semmitőlészékhez

Bucaresti-Bukarest, május 3. A nyolc elítélt katonai komplottista fellebbezést nyújtott be a semmitőlészékhez a katonai bíróságok illetékeltelensége miatt. Egyébként a lefokozási aktus még is a Malmaison kaszárnyában lesz.

Az ifjuság élni akar. De hogy élni tudjon, hogy felépíthesse az új, gazdagabb társadalmat, ahhoz új, jobb és igazabb emberré kell nevelődni. Ebermayer könyve „Az ifjuság élni akar” világszenzáció. 400 oldalon, remek kiállításban egészlépzenkötésben 99 lej mindenütt vagy Lepage-nál Cluj. Kérje a Kosmos könyvek jegyzékét.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt.
nyomása, Cluj, Strada Baron L. Pop 18.
Telefon: 9-77.

Cenzurat

Taxa post.
plátite in t.
No. 224713-

16. Telefon:
Havonta 116
évre 600, eg.
félre: Hav
félre 12, eg.
detések díja
KELET" az
szidóság egy
kelnek után
ráa megjelö

Gandhi és

Látod, Gan
Kövel dobá
hogy törölj
koldus Indiá
ezentul az er
kat vegyék é

Amig Ang
ugyahogy m
sztrájkjaidat
gerte és Euró
az „Eszik, n
azután hived
hogy Anglia
képnél hagy
ted nemokár

Oh, Gandh
minden erők
kasztkot elfölr

De nem az
hagyja magát
profétái utad
három tanítva

Mit csinálsz
Ha már a
hatsz?

Bejelentet
ban visszavon
ságon, hogy a
nyul, annak b
Látod, vén
már rég tudju

Nem is járn
vásznonleberny
nagy szivarra
kasztkoz székhá
Ugy bizony,

Szegény Gy

A Stürmer,
országban is
írja Gambettá
lamférfiúrol:
„Gambetta, a
rízs diktátora,

Kortársaj ig
száru, kerek
hangu, nehéz
mával fűszerez
avas olajjal be
Zsidó szerető
is halálosan
neki, Marshbiel
Gambettát er
(A Bach zsidó
Szíve hölgye
Julie Adamot v
Gumbettának
voitt és Franci
gették, mint „
sét”.

Párizs népen
egyik főterén,
Ez Juda
Franciaország
Természetes:
gas hatalmi kö
zsidókkal töltött
Gambetta azo
szabadkőműves
Pénzügyi műv
számlája java
bámulatosak,
1870-ben még
már többszörös
Mindent össze
litzáló zsidónak
cia politikának”

Mondani is fe
nem volt zsidó,
befolyásolja a
Hogy mi igaz és
az mellékes szer
Ennek ellenél
Stürmer borrtít
fordúna a sirlj
Valószínűleg F
ben fogja elvise
államférfiúi al
fiu” Hitler fess
jóvendő, tisztult
Még a Stürmer